

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

สายรุ้ง เหล็กแปง

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

สิงหาคม 2561

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาสมรรถนะครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
สิงหาคม 2561
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยพะเยา

THE STUDYING OF CHILDHOOD TEACHER'S COMPETENCIES IN EDUCATIONAL
INSTITUTES UNDER CHIANG RAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

An Independent Study in Partial Fulfillment of Requirements
for the Master of Education in Educational Administration

August 2018

Copyright of University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ของ สายรุ้ง เหล็กแปง

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัก)

เรื่อง:	การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	สายรุ้ง เหล็กแปง, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหารการศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ดร. สุนทร คล้ายอ่ำ
คำสำคัญ	สมรรถนะ, ครูปฐมวัย

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ประชากรที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัย มีจำนวนทั้งสิ้น 230 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 146 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะของครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง สมรรถนะประจำสายงาน 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 พบว่า ครูปฐมวัยควรมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร อีกทั้งปลูกฝังคุณธรรม จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์ผู้เรียน มีการประเมินตนเองและให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย

Title: THE STUDYING OF CHILDHOOD TEACHER'S COMPETENCIES IN EDUCATIONAL INSTITUTES UNDER CHIANG RAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 4

Author: Sairoong Lakepang, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration), University of Phayao, 2018

Advisor: Dr. Sunthon Khlaium

Keyword Competency Childhood Teacher

ABSTRACT

The objectives of this study aim at 1) studying the childhood teacher's competencies in educational institutes under Chiang Rai Primary Educational Services Area office 4. 2) studying suggestions and how to develop the childhood teacher's competencies in educational institutes under Chiang Rai Primary Educational Services Area office 4. Populations who were the childhood teacher were 230. There were 146 sample by using Taro Yamane and Simple random sampling. The research instrument was a survey questionnaire with rating scales. The data were analyzed using descriptive statistics to find the percentage, mean, Standard deviation, of use. The findings were as follows:

Results of the study found that 5 core competencies were required a high in overall. Most average value was Teacher's Ethics and Integrity. And less average was self-development. And found that 6 functional competencies were required a high in overall. Most average value was Student Development and less average was Analysis & Synthesis & Classroom Research.

The Suggestions for the childhood teacher's Competency in educational institutes under Chiangrai Primary Education Area Office 4, it was found that childhood teachers should strive to perform their duties with perseverance, learning to develop teaching, and their knowledge. Should have the skills to adapt to collaborative with others. Using the morality on their duties. The curriculum Teaching that is instilling morality. The classroom management is conducive to learning, student's analysis, self-evaluation and cooperation with others.

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเรื่อง การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีด้วยความอนุเคราะห์จาก ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาเสียสละเวลาให้คำแนะนำ ตรวจทาน และแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี จนทำให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างสมบูรณ์ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณชาติ อาจารย์มหาวิทยาลัยพะเยา นายอุดม บุคดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงยาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 นายคำเนิน บาลสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย จนได้เครื่องมือที่มีคุณภาพสำหรับการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการโรงเรียนทุกโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล และครูปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นที่มีต่อสมรรถนะครูของสถานศึกษาจนทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ครูอาจารย์ สมาชิกในครอบครัว ญาติ พี่น้อง และเพื่อน ๆ ทุกท่านที่ให้กำลังใจ สนับสนุนด้วยดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษา

สายรุ้ง เหล็กแปง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฌ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ	8
แนวคิดเกี่ยวกับการการพัฒนาครู	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	30
สรุปกรอบแนวคิด	36
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล	41

การวิเคราะห์ข้อมูล	41
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	43
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....	44
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....	62
บทที่ 5 บทสรุป	68
สรุปผลการวิจัย	68
อภิปรายผลการวิจัย	74
ข้อเสนอแนะ.....	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญ.....	92
ภาคผนวก ข ตารางการหาค่า IOC	93
ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	102
ประวัติผู้วิจัย	112

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	43
ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ภาพรวม สมรรถนะหลัก	44
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ภาพรวม สมรรถนะประจำสายงาน	46
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	47
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการ บริการที่ดี	48
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการ พัฒนาตนเอง.....	49
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการ ทำงานเป็นทีม.....	50
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ครู.....	51
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้าน สมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้.....	53

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน.....	55
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน	57
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน	58
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู	60
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้.....	61

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แสดงภูเขาน้ำแข็ง	14
ภาพ 2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดในการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา.....	37

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2560-2579 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวว่า การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 เนื่องจากการศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญและทุ่มเทกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของตนให้สามารถก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการดำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศในส่วนของประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกาภิวัตน์ และแรงกดดันภายในประเทศที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมคุณธรรม จริยธรรม และประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ประเทศเจริญก้าวหน้าดังนั้น ครู จึงเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการที่จะพัฒนาระดับคุณภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพ สอนคนให้เป็นคนดี มีคุณธรรม อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การที่ครูจะสอนคนอื่นได้นั้นครูจะต้องมีสมรรถนะ มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับความเป็นครู

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กล่าวว่า การประเมินสมรรถนะในการปฏิบัติงานครู เป็นการดำเนินการส่วนหนึ่งของโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ (Upgrading Teacher Qualification Through the Whole System : UTQ) เป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 แผนการสร้างโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา เพื่อสร้างครูที่มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐบาลในการที่จะพัฒนาครู และในคู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 กล่าวว่า ครูคือ ครูที่ปฏิบัติงานเป็นครูผู้สอนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้เป็นครูดี มีคุณธรรม และมีวิทยฐานะสูงขึ้น ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ของ

โลกในยุคปัจจุบัน ซึ่งความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศทำให้การศึกษาต้องมีการพัฒนาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ออกเป็น 6 ยุทธศาสตร์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ ยุทธศาสตร์ที่ 3 กล่าวว่า การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายที่ 2 คนทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพ ตัวชี้วัดสำคัญ ได้แก่ ร้อยละของเด็กแรกเกิด -5 ปี มีพัฒนาการสมวัยเพิ่มขึ้น ครู/ผู้ดูแลเด็กมีความรู้และทักษะในการดูแลเด็กที่ต้อง จัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างรอบด้านตามวัยเพิ่มขึ้น ร้อยละการอ่านของคนไทย (อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป) เพิ่มขึ้น จะเห็นได้ว่าในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติดังกล่าวได้เน้นให้ทุกช่วงวัยมีทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะตามมาตรฐานการศึกษาและมาตรฐานวิชาชีพพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพดังนั้นผู้บริหารและครูก็ต้องมีทักษะความรู้ความสามารถในการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งเป็นช่วงวัยแรกในการรับการศึกษา

สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ซึ่งได้กล่าวในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 ว่า วัตถุประสงค์เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัย มีทักษะความรู้ความสามารถ และพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีระบบเศรษฐกิจที่มีโครงสร้างที่เข้มแข็ง มีเสถียรภาพ แข่งขันได้ ยั่งยืน มีความมั่นคงทางพลังงาน มีการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค มีโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานสากล รักษาทุนธรรมชาติ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมสู่ความสมดุลของระบบนิเวศ สร้างความมั่นคงภายในประเทศ ป้องกันและลดผลกระทบจากภัยคุกคามข้ามชาติ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทสำคัญต่อความร่วมมือในการพัฒนาภายใต้กรอบข้อตกลงต่าง ๆ ในระดับ อนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก มีการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ทำให้ภาครัฐมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทัวถึง ตรวจสอบได้และปราศจากคอร์รัปชัน ซึ่งได้กำหนดให้การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการขับเคลื่อนแผนให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาของชาติจึงเป็นภารกิจหลักในการพัฒนาคน อันเป็นรากฐานของการพัฒนาประเทศในทุกกระบวน โดยมีกรอบทิศทางการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) เป็นกรอบในการดำเนินการ เพื่อให้การพัฒนาประเทศในทุกกระบวนมีความสอดคล้องกัน และนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาประเทศให้ “มั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน”

ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 มาตรา 48 ผู้ซึ่งได้รับใบอนุญาตต้องประพฤติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพตามที่กำหนดในข้อบังคับของคุรุสภา ให้มีข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ประกอบด้วย มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงาน มาตรฐานการปฏิบัติตน การกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของคุรุสภา ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการประเมินระดับคุณภาพของผู้รับใบอนุญาตอย่างต่อเนื่องเพื่อดำรงไว้ซึ่งความรู้ ความสามารถ และความซื่อสัตย์สุจริต ตามระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คุรุสภากำหนด ดังนั้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ ครูจะต้องมีการประเมินสมรรถนะเพื่อเป็นแนวทางการจะพัฒนาสมรรถนะของตนเองต่อไป จากสภาพดังกล่าว จะเห็นได้ว่าการพัฒนาประเทศนั้นต้องมีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับการประชุมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ตามเอกสารประกอบการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 5/2560 กล่าวถึง กลยุทธ์ที่ 3 ว่าด้วยการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ข้อ 4 ได้กล่าวว่า ส่งเสริมการพัฒนาครูบนฐานสมรรถนะสอดคล้องกับเงินอุดหนุนครูผู้สอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เนื่องจาก ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัย เป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปีบริบูรณ์ อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ดังนั้นการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยมีความสำคัญมาก ครูผู้สอนในระดับปฐมวัยก็มีความสำคัญเช่นกัน จึงทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 เพื่อสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย ให้จัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร

1.1 ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนระดับปฐมวัย ปีการศึกษา 2560 จาก 131 โรงเรียน จำนวน 230 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2560 จาก 131 โรงเรียน จำนวน 146 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากรายชื่อครูปฐมวัย ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 146 คน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95%

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัย ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จากคู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ดังนี้

2.1 สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย 5 สมรรถนะ คือ

- 2.1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
- 2.1.2 การบริการที่ดี
- 2.1.3 การพัฒนาตนเอง
- 2.1.4 การทำงานเป็นทีม
- 2.1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.2 สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย 6 สมรรถนะ คือ

- 2.2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.2.2 การพัฒนาผู้เรียน

2.2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.2.5 ภาวะผู้นำครู

2.2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สมรรถนะครูปฐมวัย หมายถึง พฤติกรรมที่แฝงอยู่ในตัวบุคคลที่แสดงออกมา จากความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ในการปฏิบัติงานทำให้ผลงานประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพได้ตามมาตรฐานที่กำหนด ประกอบไปด้วยสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553

2. สมรรถนะหลัก หมายถึง สมรรถนะที่ครูทุกคนต้องมี เนื่องจากเป็นสมรรถนะหลักหรือพื้นฐานที่สำคัญส่งผลถึงพฤติกรรมที่แสดงออกของครูทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จจุลวงอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยสมรรถนะ 5 สมรรถนะ คือ 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน 2) การบริการที่ดี 3) การพัฒนาตนเอง 4) การทำงานเป็นทีม 5) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึงครูปฐมวัยมีความสามารถในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย วิเคราะห์ สังเคราะห์ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ การติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง

2.2 การบริการที่ดี หมายถึงความตั้งใจและความพยายามของครูปฐมวัยในการให้บริการต่อประชาชน ช้าราชการ หรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.3 การพัฒนาตนเอง หมายถึงครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่าย

2.4 การทำงานเป็นทีม หมายถึงครูปฐมวัยให้ความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน เสริมแรงให้กำลังใจ ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นในสถานการณ์ที่หลากหลาย มีบทบาททั้งผู้นำและผู้ตาม และเข้าไปมีส่วนร่วมร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมาย

2.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึงครูปฐมวัยมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพ ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ มีวินัยและความรับผิดชอบในวิชาชีพ ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม และประพฤติปฏิบัติตนอย่างเหมาะสม

3. สมรรถนะประจำสายงาน หมายถึง สมรรถนะที่กำหนดขึ้นตามตำแหน่งหน้าที่ของแต่ละงาน เพื่อให้ครูที่ทำหน้าที่นั้น แสดงพฤติกรรมที่เหมาะสมสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยสมรรถนะ 6 ด้าน คือ 1) การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 2) การพัฒนาผู้เรียน 3) การบริหารจัดการชั้นเรียน 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) ภาวะผู้นำครู 6) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

3.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูปฐมวัยสามารถสร้างและพัฒนาหลักสูตร มีความรู้ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ วัดและประเมินผลการเรียนรู้

3.2 การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ครูปฐมวัยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน พัฒนาทักษะชีวิตและสุขภาพกาย และสุขภาพจิตผู้เรียน ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้กับผู้เรียน และจัดระบบดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียน

3.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง ครูปฐมวัยจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน

3.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ครูปฐมวัยสามารถทำความเข้าใจ แยกแยะ รวบรวม ประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ และนำไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3.5 ภาวะผู้นำครู หมายถึง คุณลักษณะที่แสดงออกมาของครูปฐมวัยที่เหมาะสมกับความเป็นครู มีการสนทนาอย่างสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

3.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ครูปฐมวัยสร้างความสัมพันธ์ มีการประสานความร่วมมือกับชุมชน สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน

4. ครูปฐมวัย หมายถึง ครูที่ทำหน้าที่หลักด้านการสอนระดับปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะครู
ปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ให้
มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4 สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงสมรรถนะของตนเองให้มีประสิทธิภาพ
ในการทำงานมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางศึกษา ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ
 - 1.1 ความหมายของสมรรถนะ
 - 1.2 องค์ประกอบของสมรรถนะ
 - 1.3 ประเภทของสมรรถนะ
 - 1.4 สมรรถนะของครู
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู
 - 2.1 บทบาทหน้าที่ครูของปฐมวัย
 - 2.2 ครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21
 - 2.3 แนวทางการพัฒนา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. สรุปกรอบแนวคิด

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะ

แนวคิดเรื่องสมรรถนะเริ่มขึ้นในปี ค.ศ. 1973 โดยศาสตราจารย์ เดวิด ซี แมคเคลแลน (David, C. McClelland) นักจิตวิทยาของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งได้ทำการพัฒนาแบบทดสอบทางบุคคลกรเพื่อศึกษา พบว่า บุคคลที่ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพนั้นควรต้องมีทัศนคติและนิสัยอย่างไร เพื่อกำหนดเป็นสมรรถนะของการปฏิบัติงานของแมคเคลแลน ได้ใช้ความรู้ในเรื่องเหล่านี้ช่วยแก้ปัญหาในการคัดเลือกบุคคลกรให้แก่หน่วยงานของรัฐบาลสหรัฐอเมริกา ได้แก่ ปัญหากระบวนการการคัดเลือกที่เน้นการวัดความถนัดที่ทำให้คนผิวดำและชนกลุ่มน้อยอื่น ๆ ไม่ได้รับการคัดเลือก (ซึ่งผิดกฎหมาย) และปัญหาผลการทดสอบความถนัด ที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานน้อยมาก (ซึ่งแสดงว่าการทดสอบความถนัดไม่สามารถทำนายผลการปฏิบัติงานได้) แมคเคลแลน ได้เก็บข้อมูลของกลุ่มผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานโดดเด่น และผู้ที่ไม่ได้มีผลงานโดดเด่นด้วยการสัมภาษณ์ พบว่า สมรรถนะเกี่ยวกับความเข้าใจความแตกต่างทาง

วัฒนธรรมเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานไม่ใช้การทดสอบด้วยแบบทดสอบ ความถนัดบทความเรื่อง Testing for Competence rather than for Intelligence ของแมคเคลแลน ที่ตีพิมพ์ในปี 1973 ได้รับการเล่าขานอย่างกว้างขวางจากนักวิชาการที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย อย่างไรก็ตามแมคเคลแลนก็ได้ทำให้เรื่องสมรรถนะได้รับความสนใจศึกษาและใช้กันต่อ ๆ มา จนถึงทุกวันนี้ (สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2558, หน้า 23 อ้างอิงใน เกียรติศักดิ์ อุตซี, 2558, หน้า 10-11)

แนวคิดเรื่องสมรรถนะสามารถอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง (Iceberg Model) ซึ่งอธิบายได้ว่า ความแตกต่างระหว่างบุคคลเปรียบเทียบกับภูเขาน้ำแข็ง โดยมีส่วนที่เห็นได้ง่ายและพัฒนาได้ง่าย คือส่วนที่ลอยอยู่เหนือน้ำ นั่นคือองค์ความรู้และทักษะต่าง ๆ ที่บุคคลมีอยู่ส่วนใหญ่มองเห็นได้ยากอยู่ใต้น้ำ ได้แก่แรงจูงใจ อุปนิสัย ภาวะลักษณะภายในและบทบาทที่แสดงออกต่อสังคม ส่วนที่อยู่ใต้น้ำนี้มีผลต่อพฤติกรรมในการทำงานของบุคคลอย่างมากและเป็นส่วนที่พัฒนาได้ยากการที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างไรขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ซึ่งอธิบายด้วยโมเดลภูเขาน้ำแข็ง คือ ทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่น้ำ) และคุณลักษณะอื่น ๆ (ส่วนที่อยู่น้ำ) ของบุคคลนั้น ๆ สำหรับส่วนของภูเขาน้ำแข็งที่อยู่น้ำนั้น เป็นส่วนที่มีปริมาณมากกว่า สังเกตและวัดได้ยากกว่าและเป็นส่วนที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมากกว่าส่วนต่าง ๆ นี้ได้แก่ บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) คือ บทบาทที่บุคคลแสดงออกต่อผู้อื่นภาวะลักษณะภายใน (Self-Image) คือความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับเอกลักษณ์ และคุณค่าของตนอุปนิสัย (Traits) คือความเคยชิน พฤติกรรมซ้ำ ๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งและแรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) คือจิตนาการแนวโน้มวิธีคิดวิธีปฏิบัติตนอันเป็นไปโดยธรรมชาติของบุคคล (สำนักงานข้าราชการพลเรือน, 2558, หน้า 23 อ้างอิงใน เกียรติศักดิ์ อุตซี, 2558, หน้า 11)

จิระประภา อัครบวร (2549, อ้างอิงใน อรทัย เขียวเขตร์, 2557, หน้า 9) ให้แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ หรือขีดความสามารถในการทำงาน (Competency) ว่าเกิดขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 1970 โดยนักวิชาการชื่อ David McClelland ซึ่งทำให้การศึกษาวิจัยว่าทำไมบุคลากรที่ทำงานในตำแหน่งเดียวกันจึงมีผลงานที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาทำให้สรุปได้ว่าบุคลากรที่มีผลการปฏิบัติงานดีจะมีสิ่งหนึ่งที่เรียกว่า สมรรถนะ (Competency)

เจษฎา นกน้อย (2552, อ้างอิงใน อรทัย เขียวเขตร์, 2557, หน้า 9) กล่าวว่าแนวคิดสมรรถนะ (Competency) เป็นแนวคิดหนึ่งในปัจจุบันที่ได้รับความนิยมมาปรับใช้ในการจ่ายค่าตอบแทน สมรรถนะเป็นปัจจัยที่สามารถใช้ทำนายความสำเร็จในการทำงานได้ดีกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับวิธีการทำนายแบบเดิมที่พิจารณาความสามารถของบุคคลจากสถาบันการศึกษา คะแนนสอบ

ที่ได้จากสถาบันการศึกษาและคะแนนสอบแข่งขันเข้าทำงานโดยในภาคเอกชนความสนใจเกี่ยวกับสมรรถนะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพราะโดยทั่วไปการจัดการสมรรถนะมาจากฐาน

กล่าวโดยสรุป แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ คือแนวทางปฏิบัติของบุคคลไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน

ความหมายของสมรรถนะ

คำว่า “สมรรถนะ” ภาษาอังกฤษใช้คำว่า Competency มีนักวิชาการได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันตามที่ได้ศึกษามา ดังนี้

ณรงค์วิทย์ แสนทอง (อ้างอิงใน ชนะรัตน์ ชัยวรรณ, 2556, หน้า 6) กล่าวไว้ว่า สมรรถนะ หมายถึง กลุ่มของความรู้ ทักษะและคุณลักษณะของบุคคลหรือที่เรียกว่า KSAs ซึ่งสะท้อนให้เห็นจากพฤติกรรมในการทำงานที่แสดงออกมาของแต่ละบุคคลที่สามารถวัดและสังเกตได้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (อ้างอิงใน เกียรติศักดิ์ อุดสี, 2558, หน้า 11) กล่าวว่า “สมรรถนะ คือคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ/ความสามารถและคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทำให้บุคคลสามารถสร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าเพื่อนร่วมงานอื่น ๆ ในองค์กร” กล่าวคือการที่บุคคลจะแสดงสมรรถนะใดสมรรถนะหนึ่งได้ มักจะต้องมีองค์ประกอบของทั้งความรู้/ทักษะ/ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น สมรรถนะการบริการที่ดี ซึ่งอธิบายว่า “สามารถให้บริการที่ผู้รับบริการต้องการได้” นั้น หากขาดองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ในงานหรือทักษะที่เกี่ยวข้อง เช่น อาจต้องหาข้อมูลจากคอมพิวเตอร์และคุณลักษณะของบุคคลที่เป็นคนใจเย็น อุดทน ชอบ ช่วยเหลือผู้อื่น แล้วบุคคลก็ไม่อาจแสดงสมรรถนะของการบริการที่ดีด้วยการให้บริการที่ผู้รับบริการต้องการได้

เกียรติศักดิ์ อุดสี (2558, หน้า 12) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึงคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่เป็นผลมาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถ ทักษะคติ ตลอดจนคุณลักษณะส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพ สร้างผลงานได้โดดเด่นกว่าบุคคลอื่นและเกิดผลงานสูงสุดตามที่องค์กรต้องการ

ศุภวรรณ เคาณานนท์ (2548, หน้า 2 อ้างอิงใน เกียรติศักดิ์ อุดสี, 2558, หน้า 12) ได้ให้ความหมายสมรรถนะ หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทักษะคติ ตลอดจนบุคคลลักษณะภายในที่เป็นคุณสมบัติที่เหมาะสมต่อการแสดงออกหรือการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นผลให้ได้ผลงานระดับสูงสุด

พรพิศ อินทระสุระ (2551, อ้างอิงใน อรทัย เขียวเขตร์, 2557, หน้า 9) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ (Competency) หมายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) ความสามารถ (Ability) และคุณลักษณะส่วนบุคคล (Characteristics) และแสดงพฤติกรรมที่ทำให้บุคคลปฏิบัติงานได้สำเร็จและบรรลุผลสัมฤทธิ์ขององค์กร

อรทัย เขียวเขตร์ (2557, หน้า 9) ได้ให้ความหมาย สมรรถนะ คือความสามารถ คุณลักษณะของบุคคล พฤติกรรมของบุคคลที่เกิดจากความคิด ความรู้ ความสามารถ และทักษะ ให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลัดดาวัลย์ เชื้อนาคำ (2551, หน้า 15 อ้างอิงใน ญฐา สันถวิธาน, 2554, หน้า 27) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะที่บุคลากรในองค์กรภายในต้องมีในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบ ได้แก่ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่มีอยู่ในตัวบุคลากรและมีผลให้บุคลากรปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งองค์กรต้องกำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการสำหรับคุณลักษณะเหล่านี้ไว้ให้ชัดเจน สมรรถนะเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้บุคลากรสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กร

ขจรศักดิ์ ศิริมัย (2554, สืบออนไลน์) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง คุณลักษณะความสามารถของบุคคลที่แสดงออกมาใน เชิงพฤติกรรม ที่ส่งผลให้บุคลากรปฏิบัติงานหรือกระทำการต่าง ๆ ได้ตามมาตรฐานและส่งผลให้ องค์กรดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ ซึ่งสามารถวัดและสังเกตเห็นได้ว่าเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และลักษณะอื่น ๆ ที่โดดเด่นกว่าบุคคลอื่น ๆ ในองค์กร

อัจฉรา มณีรัตน์ (2558, หน้า 22) ได้กล่าวว่า สมรรถนะที่จะนำมาใช้ในการบริหาร และประเมินผลงานของข้าราชการ และบุคลากรทางการศึกษาทุกตำแหน่ง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพในระยะยาวของข้าราชการและระบบราชการนั้น คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมที่ทำให้บุคลากรในองค์กรปฏิบัติงานได้ผลโดดเด่นกว่าคนอื่น ๆ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ

ชนะรัตน์ ชัยวรรณ (2556, หน้า 7) ได้กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึงความรู้ทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นของบุคคลในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ มีผลงานได้ตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดหรือสูงกว่า ทำให้เกิดผลงานที่เป็นเลิศซึ่งมีผลทั้งต่อตนเองและองค์กร

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะ หมายถึงทักษะ ความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะ พฤติกรรมที่แฝงอยู่ภายในตัวบุคคลในการปฏิบัติงานทำให้ผลงานประสบความสำเร็จมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของสมรรถนะ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะดังนี้

ไรแลทและโลฮาน (Rylatt & Lohan, 1995, p. 121 อ้างอิงใน เกียรติศักดิ์ อุดซึ, 2558, หน้า 13) ได้เสนอองค์ประกอบหลักของแต่ละสมรรถนะไว้ดังนี้

1. บทบาทหลัก (Key Role) อธิบายถึงกิจกรรมอย่างกว้าง ๆ ตามข้อผูกมัดหรือพันธะสัญญาที่แต่ละบุคคลมีต่อองค์กรในระหว่างที่ทำงานอยู่
2. หน่วยของสมรรถนะ (Unit of Competency) เป็นอธิบายถึงหน้าที่หรือกลุ่มของทักษะของงานอย่างกว้าง ๆ
3. ส่วนประกอบของสมรรถนะ (Element of Competency) เป็นการอธิบายถึงรายละเอียดเพิ่มมากขึ้นจากหน่วยย่อยนั้น ๆ โดยกล่าวถึงการกระทำหรือผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นหรือวัดได้ซึ่งอาจจะระบุออกมาในลักษณะของปัจจัยนำเข้า (Input) หรือผลลัพธ์ (Output) ก็ได้
4. เกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) เป็นระดับความต้องการหรือมาตรฐานของการปฏิบัติในแต่ละส่วนประกอบของสมรรถนะระหว่างสมรรถนะและความชัดเจนของผลสำเร็จซึ่งต้องระบุให้เชื่อมโยงกัน
5. เงื่อนไข (Condition) เป็นความคาดหวังในการปฏิบัติงาน
6. คำแนะนำ (Evidence Guide) อธิบายครอบคลุมถึงเนื้อหาและกลยุทธ์ของการประเมินปัญหาสำคัญต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยสมรรถนะและความสัมพันธ์ไปยังหน่วยอื่น ๆ และให้ความชัดเจนเกี่ยวกับสมรรถนะซึ่งอาจจะทำเป็นคู่มือหรือเอกสารประกอบ

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2551, หน้า 39 อ้างอิงใน ชนะรัตน์ ชัยวรรณ, 2556, หน้า 10) ได้กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ได้แก่

1. ความรู้ คือ ข่าวสาร (Information) ที่บุคคลมีอยู่ในเรื่องนั้น ๆ ความรู้เป็นสมรรถนะที่ลับซับซ้อน ไม่อาจทำนายผลการปฏิบัติงานได้เสมอไป เนื่องจากการทดสอบไม่ได้วัดความรู้และทักษะที่ใช้จริงในการทำงาน
2. ทักษะ คือความสามารถที่แสดงออก หรือกระทำเรื่องงาน ทั้งที่เป็นงานด้านจิตใจหรือกายภาพ
3. มโนภาพของตนเอง คือ ภาพลักษณ์ของตัวเอง คุณค่าความเชื่อ หรือทัศนคติของบุคคล ผู้ที่มีคุณค่าความเชื่อเรื่องการเป็นผู้นำ จะแสดงท่าทางแห่งพฤติกรรมผู้นำให้เห็นมากกว่าคนอื่น เมื่อรับทราบว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการทดสอบความสามารถในการเป็นผู้นำบุคคลที่มีคุณค่าความเชื่อที่อยากทำงานระดับบริหารจัดการ แต่โดยด้านลึกแล้วไม่ชอบ

หรือไม่สามารถคิดแบบฉบับพลันได้ในเรื่องการใช้อิทธิพลเหนือผู้อื่น ณ ระดับแรงจูงใจ (motive level) เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้บริหารแล้ว มักล้มเหลวมากกว่าประสบความสำเร็จ

4. ลักษณะเฉพาะ หมายถึง ลักษณะทางกายภาพ และการตอบสนองที่ท่าสม่าเสมอ กับสถานการณ์หรือข่าวสารที่ได้รับ เป็นคุณลักษณะของผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จ

5. เหตุจูงใจ คือ สิ่งต่าง ๆ ที่บุคคลมักเฝ้าคิดคำนึงถึงตลอดเวลา หรือมักต้องการตลอดเวลา ซึ่งนำไปสู่การกระทำของบุคคล เหตุจูงใจจะเป็นตัวขับ ชี้ทางและคัดสรรพฤติกรรม ให้สมรรถนะที่กล่าวถึงทั้ง 5 ระดับมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวางแผนทรัพยากรบุคคลความรู้ และทักษะเป็นสมรรถนะที่อาจมองเห็นได้ (Visible) และปรากฏให้เห็นภายนอกบุคคลในขณะที่สมรรถนะที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลมโนภาพเกี่ยวกับตนเองและเหตุจูงใจเป็นสมรรถนะที่ไม่ค่อยปรากฏให้เห็นและซ่อนลึก (Invisible & Hidden) อยู่ภายในใจของบุคลิภาพของบุคคล

ขจรศักดิ์ ศิริมัย (2554, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวว่าถึงองค์ประกอบของสมรรถนะหลักตามแนวคิดของแมคเคิลแลนดมี 5 ส่วนคือ

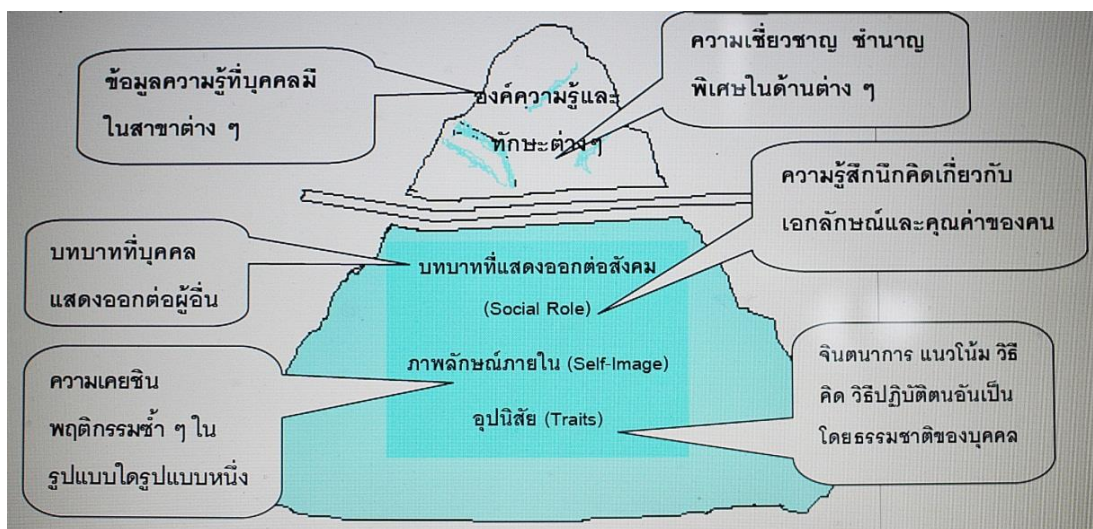
1. ความรู้ (Knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้ เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น

2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทาง คอมพิวเตอร์ ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดได้นั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างแคล่วคล่องว่องไว

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (Self-concept) คือ เจตคติ ค่านิยม และความ คิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตน หรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น เช่น ความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น

4. บุคลิกลักษณะประจำตัวของบุคคล (Traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่น่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น

5. แรงจูงใจ/เจตคติ (Motives/attitude) เป็นแรงจูงใจ หรือแรงขับภายใน ซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมาย หรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

ภาพ 1 แสดงภูเขาน้ำแข็ง

ที่มา: ขจรศักดิ์ ศิริรัมย์, 2554, สืบออนไลน์

การที่บุคคลจะมีพฤติกรรมในการทำงานอย่างใดขึ้นอยู่กับคุณลักษณะที่บุคคลมีอยู่ ซึ่ง อธิบายในตัวแบบภูเขาน้ำแข็ง (ภาพ 1) คือทั้งความรู้ ทักษะ/ความสามารถ (ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ) และคุณลักษณะอื่น ๆ (ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ) ของบุคคลนั้น ๆ ส่วนที่อยู่เหนือน้ำ สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย

1. ทักษะ (Skills) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และสามารถทำได้ดีเป็นอย่างไร เช่น ทักษะการอ่าน ทักษะการฟัง ทักษะในการขับรถ เป็นต้น
2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง สิ่งที่บุคคลรู้และเข้าใจในหลักการ แนวคิดเฉพาะ ด้าน เช่น มีความรู้ด้านบัญชี มีความรู้ด้านการตลาด การเมือง ส่วนที่อยู่ใต้น้ำ สังเกตเห็นได้ยาก บทบาทที่แสดงออกต่อสังคม (Social Role) ภาพลักษณ์ภายใน (Self-Image) อุปนิสัย (Traits) แรงผลักดันเบื้องต้น (Motives) บทบาทที่บุคคล แสดงออกต่อผู้อื่น ความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับ เอกลักษณ์และคุณค่าของคน ความเคยชิน พฤติกรรมซ้ำ ๆ ในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง จินตนาการ แนวโน้ม วิธีคิด วิธีปฏิบัติตนอันเป็น โดยธรรมชาติของบุคคล ข้อมูลความรู้ที่บุคคลมี ในสาขาต่าง ๆ ความเชี่ยวชาญ ชำนาญ องค์ความรู้และ พิเศษในด้านต่าง ๆ ทักษะต่าง ๆ
3. บทบาททางสังคม (Social Image) หมายถึง สิ่งที่บุคคลต้องการสื่อให้บุคคลอื่นในสังคมเห็นว่าตัวเองมีบทบาทอย่างไรต่อสังคม เช่น ชอบช่วยเหลือผู้อื่น เป็นต้น
4. ภาพพจน์ที่รับรู้ตัวเอง (Self Image) หมายถึง ภาพพจน์ที่บุคคลทงตัวเองว่าเป็นอย่างไร เช่น เป็นผู้นำ เป็นผู้เชี่ยวชาญเป็นศิลปิน เป็นต้น

5. อุปนิสัย (Traits) หมายถึง ลักษณะนิสัยใจคอของบุคคลเป็นพฤติกรรมถาวร เช่น เป็นนักฟังที่ดีเป็นคนในเย็น เป็นที่อ่อนน้อมถ่อมตน เป็นต้น

6. แรงกระตุ้น (Motive) หมายถึง พลังขับเคลื่อนที่เกิดจากภายในจิตใจของบุคคล ที่จะส่งผลกระทบต่อกรกระทำ เช่น เป็นคนที่มีความอยากที่จะประสบความสำเร็จ การกระทำสิ่งต่าง ๆ จึงออกมาในลักษณะของการมุ่งไปสู่ความสำเร็จตลอดเวลา

ประเภทของสมรรถนะ

ณรงค์วิทย์ แสงทอง (2546, หน้า 259 อ้างอิงใน ขจรศักดิ์ ศิริมัย, 2554, สืบออนไลน์) ได้แบ่งประเภทของสมรรถนะ Competencies ตาม แหล่งที่มาออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. Personal Competencies เป็นความสามารถที่มีเฉพาะตัวของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเท่านั้น เช่น ความสามารถในการวาดภาพของศิลปิน การแสดงกายกรรมของนักกีฬาบางคน นักประดิษฐ์คิดค้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถือเป็นความสามารถเฉพาะตัวที่ยากต่อการเรียนรู้หรือลอกเลียนแบบได้

2. Job Competencies เป็นความสามารถเฉพาะบุคคลที่ตำแหน่งหรือบทบาทนั้น ๆ ต้องการเพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้เช่น ความสามารถในการเป็นผู้นำทีมงานของ ผู้บริหาร ตำแหน่งหัวหน้ากลุ่มงาน ความสามารถในการวิเคราะห์วิจัยในตำแหน่งงานทางด้านวิชาการ เป็นความสามารถที่สามารถฝึกฝนและพัฒนาได้

3. Organization Competencies เป็นความสามารถที่เป็นลักษณะเฉพาะขององค์การที่มีส่วนทำให้องค์การนั้นไปสู่ความสำเร็จและเป็นผู้นำในด้านนั้น ๆ ได้เช่น โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ เป็นสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญด้านการสอนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

สมรรถนะของครู

การประเมินสมรรถนะครูรายบุคคล เป็นส่วนหนึ่งของโครงการยกระดับคุณภาพครูทั้งระบบ (Upgrading Teacher Qualification Through The Whole System : UTQ) โดยความเชื่อของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ว่า ระบบบริหารงานบุคคลที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องมีฐานข้อมูล เพื่อการบริหารอย่างเพียงพอตอบสนองต่อการตัดสินใจ และกำหนดนโยบาย โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีฐานข้อมูลหลักของครูในเชิงลึกเป็นรายบุคคลอย่างสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน เพื่อเป็นข้อมูลในเชิงบริหารทรัพยากรบุคคลทั้งระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ (คู่มือการประเมินสมรรถนะครูสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2553, หน้า 1)

ดังนั้นสมรรถนะครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย สมรรถนะหลัก และ สมรรถนะประจำสายงาน ดังนี้

สมรรถนะหลัก (Core Competency)

สมรรถนะที่ 1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

1. ความสามารถในการวางแผนการกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์ สังเคราะห์ภารกิจงาน
2. ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์
3. ความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน
4. ความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

สมรรถนะที่ 2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

ตัวชี้วัด

1. ความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ
2. การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ

สมรรถนะที่ 3 การพัฒนาตนเอง (Self-Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

ตัวชี้วัด

1. การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ
2. การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ
3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย

สมรรถนะที่ 4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือสนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาทการเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

ตัวชี้วัด

1. การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน
2. การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน
3. การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย
4. การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม
5. การเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตาม

เป้าหมาย

สมรรถนะที่ 5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

ตัวชี้วัด

1. ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ
2. มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ
3. การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม
4. การประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี

สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

สมรรถนะที่ 1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการออกแบบการเรียนรู้ อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัด ประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวชี้วัด

1. การสร้างและพัฒนาหลักสูตร
2. ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้
3. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้
5. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

สมรรถนะที่ 2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็น

ประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน
2. การพัฒนาทักษะชีวิต และสุขภาพกาย และสุขภาพจิตผู้เรียน
3. การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจใน ความเป็นไทยให้กับผู้เรียน
4. การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สมรรถนะที่ 3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชาการกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

ตัวชี้วัด

1. จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ความสุขและความปลอดภัยของผู้เรียน
2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา
3. กำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น/รายวิชา

สมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

1. การวิเคราะห์
2. การสังเคราะห์
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

สมรรถนะที่ 5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะและพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องของสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนโดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

1. วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู (Adult Development)
2. การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ (Dialogue)
3. การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agency)
- 4 การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง (Reflective Practice)
5. การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (Concern for improving pupil achievement)

สมรรถนะที่ 6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative-Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

1. การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้
2. การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุป สมรรถนะของครูที่จะต้องทำการประเมินแบ่งออกเป็น 2 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2558, อ้างอิงใน สุทธิพร ภิญโญ, 2559, หน้า 23) มีสาระครอบคลุมในประเด็น การปฏิรูปวิชาชีพ ซึ่งรวมถึงผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ได้กำหนดไว้ในหมวด 7 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยมีแนวทางกล่าวไว้ คือ

1. จัดให้มีระบบ และกระบวนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ปรับปรุงให้สถาบันที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้ง บุคลากรทางการศึกษา มีความพร้อมและความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่ และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่องและจัดตั้งกองทุนพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

2. จัดให้มีการควบคุม และรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพ โดยจัดตั้งองค์กรวิชาชีพครูและสภาวิชาชีพครู ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแล และการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา

3. จัดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครู โดยให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งของหน่วยงานทางการศึกษาในระดับสถานศึกษาของรัฐและระดับเขตพื้นที่การศึกษา เป็นข้าราชการสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูโดยยึดหลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานของบุคคลผู้เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

4. จัดให้มีกฎหมาย ว่าด้วยเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการและสิทธิประโยชน์เกี่ยวกับอื่น สำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้มีรายได้เพียงพอและเหมาะสมกับฐานะทางสังคมและวิชาชีพ

5. จัดให้มีกองทุนส่งเสริมครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนเงินริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติครู ศึกษานิเทศก์และบุคลากรทางการศึกษา

6. ให้หน่วยงานทางการศึกษา ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาและยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

บทบาทหน้าที่ของครูปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 หน้า 3)

การจัดประสบการณ์

กระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2560, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ได้พัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สามารถจัดในรูปของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น การอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ควรคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้

1. อบรมเลี้ยงดูเด็กและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ

2. ตระหนักและสนับสนุนสิทธิขั้นพื้นฐานที่เด็กพึงได้รับ
3. ปฏิบัติต่อเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และใช้เหตุผล
4. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างสมดุลครบทุกด้าน
5. ปกป้องระเบียบวินัย คุณธรรม และวัฒนธรรมไทย
6. ใช้ภาษาที่เหมาะสมกับความสามารถและการเรียนรู้ของเด็ก
7. สนับสนุนการเล่นตามธรรมชาติของเด็ก
8. จัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
9. ประเมินการเจริญเติบโตและพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ
10. ประสานความร่วมมือระหว่างพ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เลี้ยงดู สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย

และชุมชน

แนวทางการอบรมเลี้ยงดูและการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มีแนวทางดังนี้

1. ดูแลสุขภาพอนามัยและตอบสนองความต้องการของเด็กเป็นรายบุคคล
2. สร้างบรรยากาศของความรัก ความอบอุ่น ความไว้วางใจและความมั่นคงทางอารมณ์ให้กับเด็กในวิถีชีวิตประจำวัน
3. จัดประสบการณ์ตรงให้เด็กได้เลือก ลงมือกระทำและเรียนรู้จากประสาทสัมผัสทั้งห้าและการเคลื่อนไหวผ่านการเล่น
4. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมและสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็กอย่างหลากหลาย
5. จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก วัสดุอุปกรณ์ เครื่องใช้และของเล่นที่สะอาดหลากหลาย ปลอดภัย และเหมาะสมกับเด็กรอบด้าน รวมถึงมีพื้นที่ในการเล่นน้ำ เล่นทราย
6. จัดหาสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่อธรรมชาติ เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการของเด็ก สื่อที่เอื้อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ หลีกเลี่ยงการใช้สื่อเทคโนโลยีเป็นพี่เลี้ยงเด็ก
7. จัดรวบรวมข้อมูลและติดตามการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ
8. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการเด็ก

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ 3-6 ปี ตามกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2560, หน้า 40) ได้กล่าวว่า เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะ การบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และ สติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชาโดยมีหลักการ และแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์

1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้้อย่างหลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดย องค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่าง บุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาการ ของเด็ก

1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่ง ของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

1.5 ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนา

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมอง ที่เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มศักยภาพ

2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิด แก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3 จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะและสาระ เรียนรู้

2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอ ความคิดโดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ ร่วมกับเด็ก

2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อม ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือใน ลักษณะต่าง ๆ กัน

2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก

2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมกับลักษณะนิสัยที่ดีและมีทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม และการมีวินัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

2.10 จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

กล่าวโดยสรุป การจัดกิจกรรมประสบการณ์ คือการจัดกิจกรรมประการณ์ต่าง ๆ โดยการบูรณาการกิจกรรมที่หลากหลายให้แก่เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ในสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก

การประเมินพัฒนาการ

ครูปฐมวัยนอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ในการจัดกิจกรรมประสบการณ์ให้แก่เด็กแล้วยังต้องมีบทบาทหน้าที่ในการประเมินพัฒนาการของเด็ก ตามกระทรวงศึกษาธิการ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2560, หน้า 20,43) โดยแบ่งการประเมินพัฒนาการออกเป็น 2 ช่วงอายุคือ การประเมินพัฒนาการเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และการประเมินพัฒนาการอายุ 3-6 ปี ดังนี้

การประเมินพัฒนาการพัฒนาการเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ควรประเมินให้ครอบคลุมครบทุกช่วงอายุ เพราะช่วงวัยนี้มีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วอีกทั้งมีความเสี่ยงต่อสภาพความผิดปกติต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเฝ้าระวังและติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับครอบครัว ควรสังเกตพัฒนาการเด็กโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หากพบความผิดปกติ ต้องรีบพาไปพบแพทย์หรือผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กเพื่อหาทางแก้ไขหรือบำบัด ฟันฟูโดยเร็วที่สุด หลักในการประเมินพัฒนาการมีดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง

3. ประเมินด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งการประเมินที่เหมาะสมกับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี มีการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในกิจกรรมต่าง ๆ และกิจวัตรประจำวัน การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์เด็กและผู้ใกล้ชิด และการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็ก

4. บันทึกพัฒนาการลงในสมุดบันทึกสุขภาพแม่และเด็ก (เล่มสีเขียว) และคู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข หรือของหน่วยงานอื่น

5. นำผลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการไปพิจารณาจัดกิจกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้และมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการเด็กต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ให้นำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1. วางแผนการประเมินพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง
2. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้าน
3. ประเมินพัฒนาการเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
4. บันทึกพัฒนาการตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย

ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำเสนอผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็กสำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ 3-6 ปี ได้แก่ การสังเกตการบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างเป็นระบบ

กระทรวงศึกษาธิการ คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (2546, หน้า 84) ได้สรุปหลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก ดังนี้

1. ประเมินความสามารถของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน

4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกรู้ใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้แบบทดสอบ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ต้องทำการประเมินจากสภาพจริงโดยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต สัมภาษณ์ สนทนากับเด็ก การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงาน และได้ทำงานบันทึกข้อมูลต่างไว้

การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

ครูปฐมวัยนอกจากจะจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนแล้ว ครูปฐมวัยต้องจัดทำหลักสูตรอีกด้วย การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 (2560, หน้า 43-44) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยเป็นหลักสูตรของสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับปฐมวัยแต่ละแห่งวางแผนหรือกำหนดแนวทางการจัดการศึกษา เพื่อส่งเสริมให้เด็กบรรลุมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้และสภาพที่พึงประสงค์ตามที่ประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนด สถานศึกษาต้องคำนึงถึง วิสัยทัศน์ จุดเน้น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สภาพบริบทและความต้องการของชุมชน มาออกแบบหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

จุดหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

สถานศึกษาต้องดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาบนพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโดยสถานศึกษาต้องเชื่อมโยงมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปสู่การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และสะท้อนให้เห็นหลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เช่น การประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวชุมชน องค์กรกรมการสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

การสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

หลักสูตรสถานศึกษาจะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย การสร้างหลักสูตรสถานศึกษาควรดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และเอกสารประกอบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย รวมทั้งศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กและครอบครัว สภาพปัจจุบันสภาพต่าง ๆ ที่เป็นปัญหา จุดเด่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น ความต้องการของชุมชน และท้องถิ่น

2. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยกำหนดปรัชญา วิสัยทัศน์ ภารกิจหรือพันธกิจ เป้าหมาย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ สภาพที่พึงประสงค์ โดยโครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย การวิเคราะห์ สาระการเรียนรู้รายปีเพื่อกำหนดประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรรู้ในแต่ละ ช่วงอายุ ระยะเวลาเรียน การจัดประสบการณ์ การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สื่อและแหล่งเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการและการบริหารจัดการหลักสูตร ซึ่งสถานศึกษาอาจกำหนดโครงสร้าง หลักสูตรได้ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

3. การประเมินหลักสูตรของสถานศึกษาปฐมวัย แบ่งออกเป็นการประเมินก่อนนำหลักสูตร ไปใช้ เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร องค์ประกอบของหลักสูตรหลักจากที่ ได้จัดทำแล้วโดยอาศัยความคิดเห็นจากผู้ใช้หลักสูตร ผู้มีส่วนร่วมในการทำหลักสูตร ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ การประเมินระหว่างการใช้หลักสูตรเป็นการประเมินเพื่อ ตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้ดีเพียงใด ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใด และการ ประเมินหลังการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินเพื่อตรวจสอบหลักสูตรทั้งระบบหลังจากที่ใช้ หลักสูตรครบแต่ละช่วงอายุเพื่อสรุปว่าหลักสูตรที่จัดทำควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาให้ดีขึ้น อย่างไร

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์จำนวน 12 มาตรฐานประกอบด้วย

พัฒนาการด้านร่างกายประกอบด้วย 2 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและ

ประสานสัมพันธ์กัน

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตที่ดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระมุข

พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 3 มาตรฐานคือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสม

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องจัดทำโดยยึดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเป็นหลักในการจัดทำ และต้องสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนนั้น ๆ ด้วย

สรุปปฐมวัยในศตวรรษที่ 21

วิจารย์ ทองเพ็ชร (2559, สื่อออนไลน์) ได้กล่าวว่า การศึกษาปฐมวัยนับเป็นการวางฐานรากชีวิตให้มั่นคงและแข็งแรง การที่จะพัฒนาคนให้ดำรงชีวิตอย่างมีความสุขต้องพัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ร่างกาย ปัญญา และสังคม เริ่มพัฒนาตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี เพราะหากเด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาที่สมดุลครบ 4 ด้าน ก็จะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้ มีความสามารถในการดำรงชีวิต มีประสบการณ์ให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี รอบคอบทางความคิด กล้าตัดสินใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรค มีการวางแผนในการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาตนเองให้อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้เพื่อการพัฒนาประเทศไปในทิศทางที่เหมาะสมต่อไป โดยลักษณะสรุปปฐมวัยที่ดีในศตวรรษที่ 21 มีดังนี้

1. มีความสนใจแสวงหาความรู้ กระตือรือร้นที่อยากเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้
2. มีความรอบรู้ด้านปรัชญาการศึกษา นโยบายทางการศึกษา กฎหมายการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครู มาตรฐานการศึกษา จิตวิทยาการศึกษาและหลักสูตรการสอนทั่วไป
3. มีความรอบรู้ความสามารถที่ทันสมัย ทันเหตุการณ์และทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถเชื่อมโยงสภาพท้องถิ่นเข้ากับมาตรฐานสากลในลักษณะสหวิทยาการมีความรู้ความสามารถในวิธีการแสวงหาความรู้ รู้จักและเข้าใจพัฒนาการของผู้เรียน
4. มีความรู้และทักษะในวิชาชีพที่สอนอย่างลุ่มลึก ชัดเจน สามารถสอนแล้วผู้เรียนเข้าใจมีความสามารถเรียนรู้ได้และสนุกกับการเรียนรู้ สอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ เต็มเวลา และเต็มหลักสูตร

5. มีความสามารถในการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ที่กระตุ้นความสนใจใฝ่รู้และมีความสุข สนุกในการเรียนการสอนมีความสามารถในการสังเกตและรู้จักแก้ไขพฤติกรรม การเสริมแรงและการลงโทษที่เหมาะสม
6. มีทักษะในการสอนอย่างเชี่ยวชาญและสร้างสรรค์การเรียนรู้จนสามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยปลูกเร้าให้ผู้เรียนแสดงความสามารถอย่างเต็มที่
7. เน้นการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อสนองผู้เรียนเป็นสำคัญ
8. มีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการของหลักสูตรและการสอน
9. มีความสามารถในการออกแบบ วางแผนการสอนการบริหารจัดการชั้นเรียน วิจัย และพัฒนาการสอน
10. มีความเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพและมีความสามารถวัดผลประเมินผลพัฒนาการเรียนรู้อันได้หลายวิธีได้อย่างเหมาะสมสม่ำเสมอ
11. มีความรัก ศรัทธาที่จะเป็นครู มีความเมตตากรุณาและเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์
12. มีจริยธรรม มีกิริยามารยาทสุภาพเรียบร้อย วางตนอยู่ในศีลธรรมอันดีเปี่ยมด้วยคุณธรรมฝึกหัดปฏิบัติตนยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพครูโดยชี้แนะทางถูกต้องแก้ไขสิ่งผิดและยึดมั่นตามหลักศาสนา
13. มีบุคลิกภาพดีเป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเด็กและสาธารณชน ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และการดำรงชีวิต
14. มีความรับผิดชอบในหน้าที่มุ่งมั่นในการทำงาน ทำงานเป็นระบบและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
15. มีความสามารถในการปลูกฝังวินัย คุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่ดี และถูกต้องต่อผู้เรียน
16. ความสามารถในการจัดระเบียบเนื้อหาสาระการเรียนรู้ และจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการผู้เรียนและมีความสามารถพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นได้ตรงความต้องการของท้องถิ่น

แนวทางการพัฒนา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (2560, หน้า ช) ได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาการศึกษาภายใต้ 6 ยุทธศาสตร์หลักที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุเป้าหมายตามจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ และแนวคิดการจัดการศึกษา

ได้กล่าวไว้ใน ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งคนการพัฒนาคนทุกช่วงวัยแรกต้นตั้งแต่เด็กปฐมวัย ไปจนถึงการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579 (2560, หน้า 113,116) ได้กล่าวถึงแนวทางการพัฒนา ดังนี้

แนวทางการพัฒนาเด็กปฐมวัย

1. ส่งเสริมให้เด็กเล็ก (0–2 ปี) ได้รับการดูแลและพัฒนาที่สมวัย รอบด้านอย่างมีคุณภาพ และต่อเนื่อง
2. ปรับระบบการบริหารจัดการการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก (0–2 ปี) และการศึกษาปฐมวัย (3–5 ปี) ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน
3. พัฒนามาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษา การให้บริการการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับคนทุกช่วงวัย จำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษา
4. พัฒนาหลักสูตรและคู่มือการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ และการเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กเล็กให้มีพัฒนาการตามวัย
5. พัฒนาหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย สมรรถนะเด็กปฐมวัยที่สอดคล้องกับมาตรฐาน อาเซียนและระดับสากล เพื่อการพัฒนาคุณภาพและพัฒนาการรอบด้าน สมวัยของเด็กปฐมวัย

แนวทางการพัฒนาคุณภาพครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

1. ออกแบบระบบและรูปแบบการพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 โดยครูทุกระดับและประเภทการศึกษาได้รับการพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพเพื่อประกันคุณภาพและมาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพครู และระบบประกันคุณภาพทางการศึกษา
2. เร่งรัดพัฒนาครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา รวมทั้งครูฝึกในสถานประกอบการ การโดยเริ่มต้นจากครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิ ครูที่สอนคละชั้น และครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน
3. พัฒนาระบบการพัฒนาริชาชีพของครูในสถานศึกษาด้วยการส่งเสริมให้มีชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพหรือ Professional Learning Community (PLC) เพื่อให้ครูเกิดสังคมแลกเปลี่ยนประสบการณ์และสร้างสังคมครูที่เข้มแข็งในการพัฒนาตนเองและนักเรียนให้เต็มศักยภาพ
4. พัฒนามาตรฐานสมรรถนะวิชาชีพครูอาชีวศึกษา มาตรฐานครูฝึกในสถานประกอบการ และมาตรฐานสถานประกอบการที่ทำหน้าที่ฝึกปฏิบัติ

5. เสริมสร้าง ปณิธานสำนึกครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ให้ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. พัฒนาระบบการประเมินตามระดับคุณภาพของมาตรฐานวิชาชีพเพื่อการต่ออายุใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ

7. พัฒนาครูสู่การเป็นครูแกนนำ (Master Teacher) และครูมืออาชีพ (Professional Teacher) ที่สะท้อนทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะของวิชาชีพครู

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พงษ์ศักดิ์ ด่วงทา (2558, หน้า 1-2) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลัก (Core Competency) มีผลการ ประเมินอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.45 โดยด้านที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด คือ การบริการที่ดี และวินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูส่วนด้านอื่น ๆ อยู่ในระดับมาก และสมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 โดยมีผลการประเมินอยู่ใน ระดับมากทุกด้าน โดยด้านการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการชั้นเรียน และการพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผลการตรวจสอบ ความสอดคล้องของโมเดลสมรรถนะครูกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า สอดคล้องตาม โมเดลการวัดสมรรถนะวิชาชีพครูในสมรรถนะหลัก จำนวน 7 องค์ประกอบ พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียง จากมากไปน้อย ดังนี้ 1) จิตวิทยาสำหรับครู 2) ความเป็นครู 3) การพัฒนาตนเอง 4) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ 5) การทำงานเป็นทีม 6) การบริการที่ดี 7) วินัย คุณธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครูนอกจากนี้ สอดคล้องตามโมเดลการวัดสมรรถนะวิชาชีพครูในสมรรถนะประจำสายงาน จำนวน 9 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำครู 2) การ พัฒนาหลักสูตร 3) การสร้างความร่วมมือกับชุมชน 4) วิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน 5) การวัดและการประเมินผลการศึกษา 6) ภาษาเทคโนโลยีสำหรับครูและนวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษา 7) ความรู้ในเนื้อหาวิชา 8) การพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 9) การจัดการ เรียนรู้ และการบริหารจัดการชั้นเรียน

บุญทริกา จรลังกา (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถนะทั้ง 7 ด้านของครูผู้สอน ได้แก่ ด้านการมุ่งสัมฤทธิ์ ด้านการพัฒนาตนเอง ด้านการบริการที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการออกแบบการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านการบริหารจัดการ

ชั้นเรียนบริหารจัดการชั้นเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ รองลงมา ด้านการบริการที่ดี รองลงมา ด้านการพัฒนาตนเอง รองลงมา ด้านการออกแบบการเรียนรู้ รองลงมา ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการพัฒนาผู้เรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนในการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานภายในโรงเรียน ครูผู้สอน ผู้เรียน ผู้ปกครอง บุคลากรทางการศึกษาไม่เข้าในบทบาทของตนอย่างแท้จริง ควรสร้างความตระหนัก และส่งเสริมพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของทุกคนให้เพิ่มมากขึ้น การขาดงบประมาณ ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาสรรถนะ

เจษฎามาศ ไชยยา (2559, หน้า 90-91) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะของการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลัก มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดส่วนสมรรถนะประจำสายงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยภาพรวมทั้งสมรรถนะหลักและสมรรถนะประจำสายงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาตามกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษา พบว่า ระดับสูงสุดคือ กลุ่มแม่สายเวียงพางคำ กลุ่มดอยนางนอน และกลุ่มดอยช้างครีเมืองชุม ตามลำดับ เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า สมรรถนะหลักมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 3 ด้าน 1) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) ด้านการบริการที่ดี 3) ด้านการทำงานเป็นทีม ส่วนอีก 2 ด้าน คือ 1) ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และ 2) ด้านการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนสมรรถนะประจำสายงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะประจำสายงาน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ส่วนอีก 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียน 2) ด้านภาวะผู้นำครู 3) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 4) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

เสาวนันท ขวัญแก้ว (2554) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะทางวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับสมรรถนะทางวิชาการของครูโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้าน การบริหารจัดการชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ด้านที่มีผลการประเมินต่ำสุดคือด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย เมื่อพิจารณาสมรรถนะในแต่ละด้านพบว่า ด้านการพัฒนาตน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมงานมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษ ด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่า การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสามารถและความสนใจ และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาผู้เรียน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีความตระหนักในเรื่องสิทธิมนุษยชน ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนปฏิบัติงานร่วมกันและการแก้ปัญหาพฤติกรรมด้านระเบียบวินัยในชั้นเรียนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนด กฎ กติกา ข้อตกลงสำหรับใช้ร่วมกันในชั้นเรียน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย การจัดทำแผนงานโครงการเพื่อการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ การเขียนรายงานและการนำเสนอผลงานทางวิชาการ

ธวัช กงเดิม (2554, หน้า 48-49) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1. ความต้องการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มีความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การพัฒนาตนเอง 2) การวิเคราะห์สังเคราะห์และการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียน 3) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ การจัดการเรียนรู้ 4) การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และ 5) ภาวะผู้นำ 2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 มี 29 แนวทาง ดังนี้ 2.1 ด้านการพัฒนาตนเอง 6 แนวทาง ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและศึกษาเพิ่มเติมในวิชาเอกที่ตรงกับกลุ่มสาระฯที่จัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ศึกษาดูงานทั้งภายในประเทศและต่างประเทศโดยมีการจัดหาทุนให้ 2) ส่งเสริมให้ครูมีหรือเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นโดยจัดให้มีพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาให้ครู 3) สนับสนุน จัดหาสื่อ/เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับหลักสูตรการอบรมและได้หลายแนวทาง 4) จัดให้มีการพัฒนาครูด้วยรูปแบบ การอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) 5) จัดอบรมเกี่ยวกับเทคนิคการพัฒนาตามโครงสร้างการบริหารงานของสถานศึกษา และการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองทั้งในและนอกสถานศึกษา 6) จัดประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน และการศึกษาดูงานด้วยกระบวนการเทียบเคียง (Benchmarking) 2.2 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 4 แนวทาง ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยในชั้นเรียนศึกษาเชิงปฏิบัติการ และการเขียนรายงานการวิจัยที่ถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย 2) พัฒนาครูให้มี การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการเรียนการสอน การจัดทำแผนการวิจัย การออกแบบการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ 3) ส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน 4) สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู โดยการจัดการรางวัลให้ครูที่มีผลงานวิจัยดีเด่น และวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice)

2.3 ด้านสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อ การจัดการเรียนรู้ 5 แนวทาง ได้แก่ 1) สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา 2) ส่งเสริมให้ครูมีกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางวิชาการ โดยส่งเสริม ให้ผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น 4) ส่งเสริมให้ครูวางแผนจัดการเรียนรู้ การพัฒนาผู้เรียนและประเมินผลการจัดการศึกษาร่วมกับผู้ มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างเป็นระบบและ 5) ส่งเสริมให้โรงเรียนมีแผนความร่วมมือกับหน่วยงาน ภายนอกในการพัฒนาผู้เรียน 2.4 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรและการจัด การเรียนรู้ 8 แนวทาง ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 2) พัฒนาครูให้มีความรู้ด้านการประเมินหลักสูตร แนวทาง การตรวจสอบองค์ประกอบหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. 2551 3) ส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์และเลือกใช้เทคนิคการสอนใหม่ ๆ 4) ส่งเสริมให้ครู ออกแบบ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 5) พัฒนาครูในด้านการสร้างและพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีเพื่อการจัดการเรียนรู้ 6) พัฒนาครูให้มีความรู้ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ นำผล การจัดการเรียนรู้ไปปรับใช้อย่างเหมาะสมและเกิดผลกับผู้เรียนอย่างแท้จริง 7) พัฒนาครู ให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management) และ 8) พัฒนาครู ให้มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) 2.5 ด้านภาวะผู้นำ 6 แนวทาง ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ครูมีวุฒิภาวะที่เหมาะสมกับความเป็นครู 2) ส่งเสริม ให้ครูมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 3) พัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะ ในการนำเสนอผลงานวิชาการ 4) พัฒนาความสามารถของครูในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษา 5) พัฒนาความสามารถของครูในการพิจารณาไตร่ตรอง ความสอดคล้องระหว่าง การเรียนรู้ของนักเรียนและการจัดการเรียนรู้ และการใช้เทคนิควิธีการหลากหลายในการ ตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานของตนเอง 6) พัฒนาครูให้มีบุคลิกภาพและบุคลิกลักษณะ ความเป็นครู

พระมหายุทธนา ตุ่มอ่อนและคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่าครูมีสมรรถนะ ประจำสายงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.29$, S.D = 0.30) ด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.38$, S.D = 0.39) และ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.22$, S.D = 0.40) 2) ผู้บริหาร และครูเห็นว่าครูมีสมรรถนะประจำสายงาน โดยรวมและ รายด้านไม่แตกต่างกัน และผู้บริหาร

และครูในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ด้าน ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของครู ($\bar{X} = 4.31$, S.D = 0.40) โดยผู้บริหารและครู ในโรงเรียนขนาดเล็กมีความคิดเห็น เห็นว่า ครูมีสมรรถนะ ตามสายงานสูงกว่า ผู้บริหารและครูในโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลาง

กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การทำงานเป็นทีม การบริการที่ดี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ

จารุวรรณ จันเลื่อน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัดภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะที่ 4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนประเด็นความต้องการการสร้างวิธีการจัดทำแผนการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ สรุปได้ว่ามีแนวทางในการพัฒนา 4 แนวทางได้แก่ 1) ควรมีการสร้างความตระหนัก ความจำเป็นสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน 2) ควรพัฒนาจุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน 3) ควรพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ กำกับติดตามและประเมินผลจากการทำวิจัย 4) พัฒนาสมรรถนะครูด้านการศึกษา ปัญหาการจัดการเรียนการสอนมาสู่การทำวิจัยในชั้นเรียน การบริหารจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากครูต้องการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู ภาพรวมด้านการพัฒนาผู้เรียน สรุปมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ 1) การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการสอน อบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยโดยนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ 3) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมทักษะในการคิดวิเคราะห์ ติดตามตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 4) ส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ

นิทัศน์ หามนตรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่สร้างมามี 4 ด้าน 79 รายการ คือ ด้านพัฒนาตนเอง จัดศึกษาตามหน่วยงานต่าง ๆ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการพัฒนา และนำผลการพัฒนาไปใช้พัฒนาการเรียนรู้อื่น 2) ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 20 ข้อ เช่น วางแผนส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามเป้าหมาย

การจัดการศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามเป้าหมายการจัดการศึกษา และนำผลการวิเคราะห์ศักยภาพของนักเรียนวิเคราะห์เพื่อแก้ไขปัญหาเป็นรายบุคคล 3) ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน 20 ข้อ เช่น กำหนดนโยบายและแผนงานเกี่ยวกับการวิจัย จัดกิจกรรมส่งเสริมเกี่ยวกับงานวิจัย ประเมินการทำวิจัย และนำผลการนิเทศ กำกับ ติดตามผลการทำวิจัย 4) ด้านจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 20 ข้อ เช่น กำหนดนโยบายแผนงาน/โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของครู จัดกิจกรรมกระตุ้นให้ครูรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ประเมินผลการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนคุณธรรม จริยธรรมของครู และพัฒนากิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของครู ซึ่งแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรมของจังหวัด พระนครศรีอยุธยา และมีความเป็นไปได้ภายใต้ศักยภาพความพร้อมของสถานศึกษา (2557, หน้า 91) แนวทางการพัฒนาด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ต้องมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุง มีความเหมาะสม

ลัดดาวลย์ แก่นจักร (2560, หน้า 151) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

วรธญา สิงห์ทอง (2559, หน้า 55) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถจัดกิจกรรมโครงการกีฬาส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูสามารถปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักถึงคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมไทยโดยการจัดทัศนศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูสามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียนมีสภาพสมรรถนะอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้ถูกต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ครูสามารถประสานให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ครูสามารถสร้างเครือข่ายความ

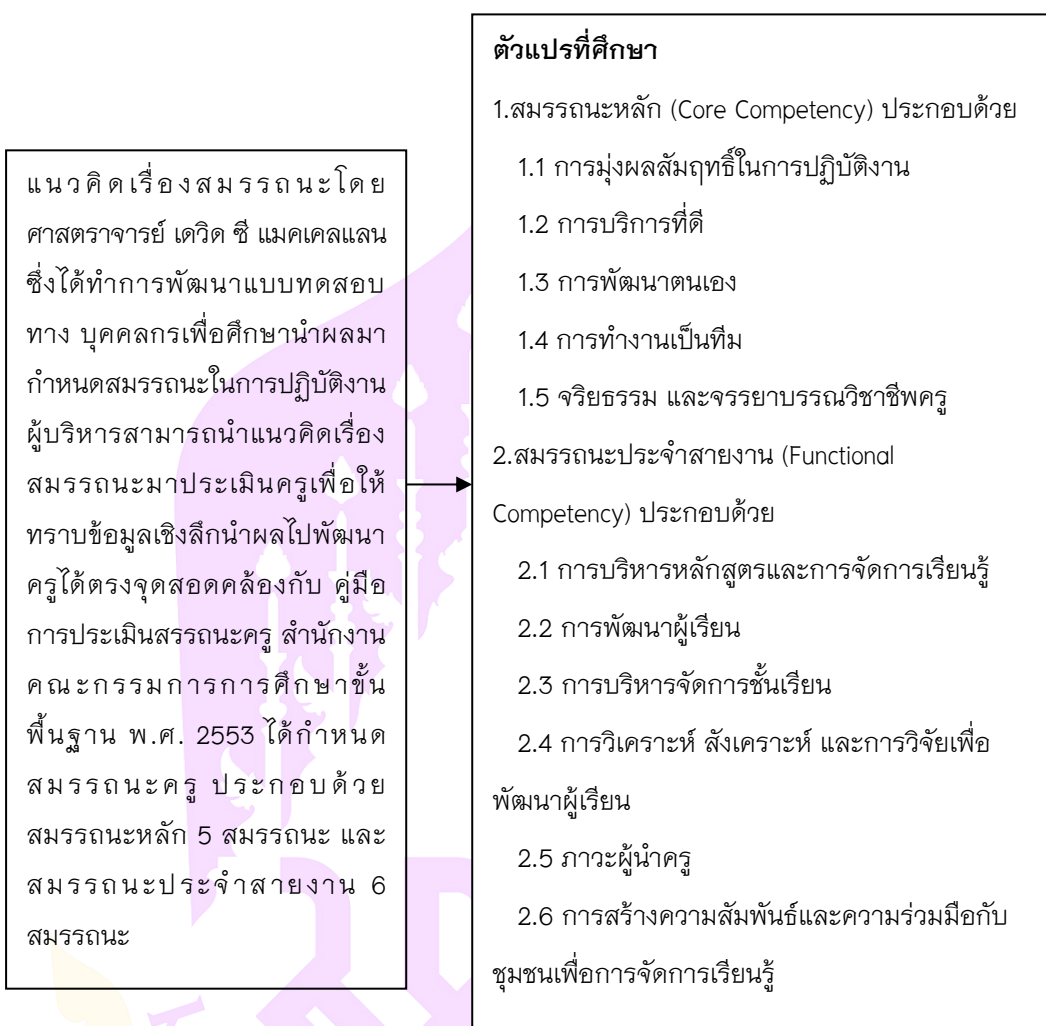
ร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรในการพัฒนาการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

พิรญาณ์ จัวยเจริญ (2557, หน้า 112–113) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะหลักด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ คือ ครูทุกคนมีความมุ่งมั่น มีเป้าหมาย กำหนดเวลาในการทำที่แน่นอนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ด้านการบริการที่ดี คือ จัดหาสื่อ อุปกรณ์และจัดบริการให้กับโรงเรียนในเขตบริการให้บริการอย่างสุดความสามารถ และความเสมอภาค บริการด้วยใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ด้านการทำงานเป็นทีม คือ ประชุมกำหนดนโยบายและแบ่งงานกันทำ จัดบุคลากรทำงานด้วยความสมัครใจ จัดทีมงานให้เหมาะสม ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ดูแลชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมาก ๆ จัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดอบรมครูที่ปรึกษาเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

สรุปกรอบแนวคิด

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเรื่อง การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มี แนวคิดที่เกี่ยวข้องคือ แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครู ตัวแปรที่ศึกษา ดังต่อไปนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย
 - 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 การบริการที่ดี
 - 1.3 การพัฒนาตนเอง
 - 1.4 การทำงานเป็นทีม
 - 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย
 - 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 - 2.5 ภาวะผู้นำครู
 - 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ภาพ 2 แสดงสรุปกรอบแนวคิดในการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาศมรรณนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ซึ่งผู้ทำวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยทำการกำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1. ประชากร ได้แก่ ครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนระดับปฐมวัย ปีการศึกษา 2560 จาก 131 โรงเรียน จำนวน 230 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2560 จาก 131 โรงเรียน จำนวน 146 คน ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Taro Yamane และวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับฉลากรายชื่อครูปฐมวัย ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 146 คน ใช้ระดับความเชื่อมั่น 95%

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) เพื่อสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบสอบถามระดับสมรรณนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับการพัฒนาสมรรณนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยสมรรถนะครูปฐมวัย ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย
 - 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 การบริการที่ดี
 - 1.3 การพัฒนาตนเอง
 - 1.4 การทำงานเป็นทีม
 - 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย
 - 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 - 2.5 ภาวะผู้นำครู
 - 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ลักษณะการตอบแบบสอบถามที่ 2 เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ของข้อมูลเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อย

วิเคราะห์การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมงานวิจัย โดยใช้ คือ สมรรถนะครูปฐมวัย ดังนี้

2.1 สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย

2.1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

2.1.2 การบริการที่ดี

2.1.3 การพัฒนาตนเอง

2.1.4 การทำงานเป็นทีม

2.1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2.2 สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย

2.2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

2.2.2 การพัฒนาผู้เรียน

2.2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน

2.2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.2.5 ภาวะผู้นำครู

2.2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

3. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากข้อมูลที่รวบรวมทั้งหมดอย่างครอบคลุม การพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบเสนอแนะแก้ไขเนื้อหาและการใช้ภาษา

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษา นำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สันติ บุรณชาติ อาจารย์ คณะวิทยาลัยการศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

4.2 นายอุดม บุตดี ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านม่วงยาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.3 นายดำเนิน บาลสุข ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านทุ่งหลวง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

5. นำแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ 1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่อยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามคำแนะนำมาดำเนินการทดสอบ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ทำการสอนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 3 จำนวน 30 ฉบับ วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.98

7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมไปเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ขออนุญาตเข้าพื้นที่เพื่อทำการวิจัยและเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนและผู้บริหารในการตอบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงโรงเรียนด้วยตนเอง และส่งไปรษณีย์ ไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 จำนวน 170 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 146 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 85.88

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามภายใน 2 สัปดาห์

4. นำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบก่อนนำไปวิเคราะห์

ข้อมูล

5. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบครบถ้วนและสมบูรณ์

2. นำแบบสอบถามที่มีข้อความสมบูรณ์มาจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส

3. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานในการตอบแบบสอบถามได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน เกี่ยวกับความคิดเห็นของครูปฐมวัย ที่มีต่อการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ และนำผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.) และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นตารางประกอบการบรรยาย และการแปลผล 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ การวิเคราะห์ตามแนวความคิดของ Bast scale (บุญชม ศรีสะอาด, 2557, หน้า 43 อ้างอิงใน จารุณี ภูรีโรจน์, 2559, หน้า 65) ดังนี้

4.51–5.00 แสดงว่าอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 แสดงว่าอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 แสดงว่าอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 แสดงว่าอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.49 แสดงว่าอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ของข้อมูลเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม ค่า IOC (Index of Item Objective Congruence)
2. ค่าเฉลี่ย \bar{X}
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD : standard deviation)
4. ค่าร้อยละ (Percentage = %)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิจัย การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 146 คน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง ซึ่งจำแนกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นครูปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปรากฏผลดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1) ชาย	2	1.4
2) หญิง	144	98.6
รวม	146	100
2. อายุ		
1) 20 – 30 ปี	20	13.7
2) 31 – 40 ปี	37	25.3
3) 41 – 50 ปี	51	34.9

ตาราง 1 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
4) 51 – 60 ปี	38	26.0
รวม	146	100
3. ประสบการณ์การทำงาน		
1) ต่ำกว่า 5 ปี	27	18.5
2) 5 – 10 ปี	31	21.2
3) 11 – 15 ปี	15	10.3
4) 16 – 20 ปี	21	14.4
5) 21 ปีขึ้นไป	52	35.6
รวม	146	100

จากตาราง 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 98.6 รองลงมาคือ เพศชาย ร้อยละ 1.4 ส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี ร้อยละ 34.9 รองลงมาคือ อายุ 51-60 ร้อยละ 26.0 อายุ 31-40 ปี ร้อยละ 25.3 และอายุ 20-30 ปี ร้อยละ 13.7 ตามลำดับ ส่วนประสบการณ์การทำงาน 21 ปีขึ้นไป มากที่สุด ร้อยละ 35.6 รองลงมาคือ 5-10 ปี ร้อยละ 21.2 ต่ำกว่า 5 ปี ร้อยละ 18.5 16-20 ปี ร้อยละ 14.4 และ 11-15 ปี ร้อยละ 10.3 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ภาพรวมสมรรถนะหลัก

สมรรถนะครูปฐมวัย	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
ด้านสมรรถนะหลัก				
1. ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation)	4.35	0.41	มาก	4
2. ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี	4.45	0.45	มาก	3

ตาราง 2 (ต่อ)

สมรรถนะครูปฐมวัย	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
(Service Mind)				
3. ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง	4.29	0.46	มาก	5
(Self-Development)				
4. ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม	4.58	0.44	มากที่สุด	2
(Team Work)				
5. ด้านสมรรถนะจริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)	4.68	0.37	มากที่สุด	1
รวม	4.47	0.37	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมสมรรถนะหลัก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูมีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.37) รองลงมา คือ ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.44) และด้านสมรรถนะการบริการที่ดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.45) ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.41) ตามลำดับ ส่วนการศึกษาสมรรถนะ ครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.46)

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ภาพรวมสมรรถนะประจำสายงาน

สมรรถนะครูปฐมวัย	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
ด้านสมรรถนะประจำสายงาน				
1. ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management)	4.41	0.43	มาก	4
2. ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development)	4.53	0.39	มากที่สุด	1
3. ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management)	4.39	0.42	มาก	5
4. ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research)	4.20	0.54	มาก	6
5. ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)	4.41	0.44	มาก	3
6. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative-Building for Learning Management)	4.44	0.49	มาก	2
รวม	4.40	0.38	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมสมรรถนะประจำสายงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, $S.D. = 0.38$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, $S.D. = 0.39$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, $S.D. = 0.49$) และ

ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.44) ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.43) ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.42) ตามลำดับ ส่วนการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.58)

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ ในการปฏิบัติงาน	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	4.15	0.55	มาก	7
2. ครูปฐมวัยกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	4.40	0.50	มาก	2
3. ครูปฐมวัยกำหนดแผนการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน	4.37	0.58	มาก	3
4. ครูปฐมวัยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้	4.51	0.53	มากที่สุด	1
5. ครูปฐมวัยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.36	0.57	มาก	4
6. ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	4.34	0.58	มาก	5
7. ครูปฐมวัยใช้ผลการประเมินไปพัฒนา/ปรับปรุงการทำงานของตนให้ดียิ่งขึ้น	4.31	0.58	มาก	6
รวม	4.35	0.41	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.50) และครูปฐมวัยกำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์ภาระกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.55)

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี

ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ วิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมีโอกาส	4.63	0.54	มากที่สุด	1
2. ครูปฐมวัยมีความตั้งใจและพยายามในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	4.61	0.53	มากที่สุด	2
3. ครูปฐมวัยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการบริการ	4.26	0.60	มาก	4
4. ครูปฐมวัยมีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพ	4.30	0.58	มาก	3
รวม	4.45	0.45	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ วิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.54) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีความตั้งใจและพยายามในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.53) และครูปฐมวัยมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริการให้มีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะการบริการที่ดี ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการบริการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.60)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง

ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ	4.41	0.58	มาก	1
2. ครูปฐมวัยมีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาองค์กร และวิชาชีพ	4.25	0.57	มาก	5
3. ครูปฐมวัยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.30	0.58	มาก	2
4. ครูปฐมวัยให้คำปรึกษา แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่องค์กร และผู้อื่นได้	4.26	0.61	มาก	3
5. ครูปฐมวัยมีการขยายผลเครือข่ายการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง	4.21	0.60	มาก	4
รวม	4.29	0.46	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการพัฒนาดตนเอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.58) ครูปฐมวัยให้คำปรึกษา แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่องค์กร และผู้อื่นได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.61) และครูปฐมวัยมีการขยายผลเครือข่ายการพัฒนาการเรียนรู้อของตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะการพัฒนาดตนเองที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาองค์กร และวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.57)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม

ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทที่ได้มอบหมาย	4.66	0.51	มากที่สุด	1
2. ครูปฐมวัยมีการช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	4.65	0.49	มากที่สุด	3
3. ครูปฐมวัยให้เกียรติ ยกย่องชมเชยให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	4.65	0.53	มากที่สุด	2
4. ครูปฐมวัยมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในสถานการณ์ต่าง ๆ	4.49	0.54	มาก	5
5. ครูปฐมวัยแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	4.46	0.59	มาก	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
6. ครูปฐมวัยมีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมาย	4.55	0.53	มากที่สุด	4
รวม	4.55	0.42	มากที่สุด	

จากตาราง 7 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทที่ได้มอบหมาย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ในโอกาสที่เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.53) และครูปฐมวัยมีการช่วยเหลือ และสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ครูปฐมวัยมีการแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.59)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู	n=146		ระดับสมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.59	0.51	มากที่สุด	11
2. ครูปฐมวัยได้เสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	4.71	0.45	มากที่สุด	6

ตาราง 8 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะจริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
3. ครูปฐมวัยยกย่องชื่นชมบุคคลที่ ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.71	0.49	มากที่สุด	5
4. ครูปฐมวัยยึดมั่นในอุดมการณ์ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	4.73	0.46	มากที่สุด	3
5. ครูปฐมวัยมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่ายและใช้ ทรัพยากรอย่างประหยัด	4.65	0.49	มากที่สุด	9
6. ครูปฐมวัยปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	4.77	0.47	มากที่สุด	1
7. ครูปฐมวัยปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและมุ่ง พัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า	4.75	0.45	มากที่สุด	2
8. ครูปฐมวัยยอมรับผลอันเกิดจากการ ปฏิบัติหน้าที่ของตน และหาแนว ทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค	4.60	0.53	มากที่สุด	10
9. ครูปฐมวัยปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม	4.58	0.53	มากที่สุด	12
10. ครูปฐมวัยมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	4.71	0.50	มากที่สุด	4
11. ครูปฐมวัยปฏิบัติตนได้อย่าง เหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และ สถานการณ์	4.67	0.47	มากที่สุด	7
12. ครูปฐมวัยปฏิบัติตนตามหลัก ครองตน ครองคน ครองงานเพื่อให้ การปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จ	4.66	0.48	มากที่สุด	8
รวม	4.68	0.37	มากที่สุด	

จากตาราง 8 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยปฏิบัติตนตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายและมุ่งพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.45) และครูปฐมวัยยึดมั่นในอุดมการณ์ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.46) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครูที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.53)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยสร้าง/พัฒนาหลักสูตร สถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2561	4.32	0.59	มาก	12
2. ครูปฐมวัยมีการประเมินการใช้หลักสูตร และนำผลการประเมินไปพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา	4.30	0.58	มาก	14
3. ครูปฐมวัยมีการกำหนดการเรียนรู้ของ ผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล	4.42	0.55	มาก	6
4. ครูปฐมวัยมีการออกแบบกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่าง หลากหลายเหมาะสมกับวัยและความ	4.35	0.60	มาก	10

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
แตกต่างระหว่างบุคคล				
5. ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการจัด เรียนรู้อย่างมีระบบโดยบูรณาการอย่าง สอดคล้องเชื่อมโยงกัน	4.36	0.57	มาก	9
6. ครูปฐมวัยมีการนำผลการ ออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัด ประสบการณ์ และเกิดผลกับผู้เรียน ตามที่คาดหวัง	4.32	0.57	มาก	13
7. ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการ ออกแบบการจัดประสบการณ์เพื่อ นำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	4.29	0.59	มาก	15
8. ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.60	0.54	มากที่สุด	2
9. ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดย ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ ผู้เรียน	4.64	0.51	มากที่สุด	1
10. ครูปฐมวัยมีการใช้รูปแบบ/เทคนิค วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียน พัฒนาเต็มตามศักยภาพ	4.49	0.53	มาก	3
11. ครูปฐมวัยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่ หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	4.36	0.61	มาก	8
12. ครูปฐมวัยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้	4.39	0.61	มาก	7
13. ครูปฐมวัยมีการออกแบบและสร้าง เครื่องมื่อการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน	4.35	0.55	มาก	11

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
14. ครูปฐมวัยมีการวัดและประเมินผล การจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดย คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.49	0.50	มาก	4
15. ครูปฐมวัยมีการนำผลการประเมิน การเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้	4.42	0.56	มาก	5
รวม	4.44	0.43	มาก	

จากตาราง 9 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.54) และครูปฐมวัยมีการใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.53) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการออกแบบการจัดประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.59)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน

ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกคุณธรรม	4.55	0.51	มากที่สุด	3

ตาราง 10 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ ในชั้นเรียน				
2. ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ ผู้เรียน	4.62	0.51	มากที่สุด	1
3. ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้เพื่อ พัฒนาทักษะชีวิต การอยู่ร่วมกันใน สังคมได้อย่างมีความสุข	4.60	0.49	มากที่สุด	2
4. ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกความเป็น ประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็น ไทยให้แก่ผู้เรียน	4.47	0.55	มาก	8
5. ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ความ ภูมิใจในความเป็นไทย	4.49	0.52	มาก	6
6. ครูผู้สอนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน การดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล	4.54	0.56	มากที่สุด	4
7. ครูปฐมวัยได้นำข้อมูลนักเรียนไปใช้ ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการ เรียนรู้ ปรับพฤติกรรมเป็นรายบุคคล	4.48	0.51	มาก	7
8. ครูปฐมวัยมีการดูแล ช่วยเหลือ นักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์	4.53	0.54	มากที่สุด	5
รวม	4.53	0.39	มากที่สุด	

จากตาราง 10 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.39) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด

คือ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.51) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.49) และครูปฐมวัยมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ใน ชั้นเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.51) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะการพัฒนา ผู้เรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจใน ความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะ ประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน

ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการ ชั้นเรียน	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการจัดสภาพแวดล้อม ภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนให้ เอื้อต่อการเรียนรู้	4.43	0.51	มาก	1
2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกากลางในชั้นเรียน	4.28	0.62	มาก	5
3. ครูปฐมวัยมีการตรวจสอบสิ่ง อำนวยความสะดวกให้มีความ ปลอดภัย และพร้อมในงานอยู่เสมอ	4.46	0.50	มาก	2
4. ครูปฐมวัยมีการจัดทำข้อมูล สารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล และเอกสารประจำชั้นเรียนอย่าง ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	4.41	0.56	มาก	4
5. ครูปฐมวัยได้นำข้อมูลสารสนเทศไป ใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตาม ศักยภาพ	4.36	0.56	มาก	3
รวม	4.39	0.42	มาก	

จากตาราง 11 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, $S.D. = 0.42$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$, $S.D. = 0.51$) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัย และพร้อมในงานอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, $S.D. = 0.50$) ครูปฐมวัยมีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, $S.D. = 0.56$) และครูปฐมวัยมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, $S.D. = 0.56$) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, $S.D. = 0.62$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์สาเหตุของ ปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้น เรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการ แก้ปัญหา	4.26	0.58	มาก	1
2. ครูปฐมวัยมีการเก็บรวบรวม จำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหา ผู้เรียนแนวคิดทฤษฎี วิธีการแก้ไข ปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้	4.23	0.63	มาก	3

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
3. ครูปฐมวัยมีการประมวลผลและสรุป ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาในชั้น เรียน	4.25	0.58	มาก	2
4. ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการวิจัย และ ดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตาม แผนการวิจัยที่กำหนดไว้	4.12	0.66	มาก	5
5. ครูปฐมวัยได้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ในกรณีศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน	4.13	0.68	มาก	4
รวม	4.20	0.54	มาก	

จากตาราง 12 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหา ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.58) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีการประมวลผลและสรุปข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.58) ครูปฐมวัยมีการเก็บรวบรวมจำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาผู้เรียนแนวคิดทฤษฎี วิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.63) และครูปฐมวัยมีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.68) ตามลำดับส่วนด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.66)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู

ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการพิจารณาทบทวน ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกมีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู	4.48	0.54	มาก	3
2. ครูปฐมวัยมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น	4.50	0.54	มาก	1
3. ครูปฐมวัยคิดริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง	4.44	0.51	มาก	4
4. ครูปฐมวัยมีการพิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้	4.36	0.53	มาก	5
5. ครูปฐมวัยมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ทำนายความสามารถของตนเองแล้วปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้	4.29	0.57	มาก	6
6. ครูปฐมวัยมีการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนแก่ผู้ปกครองอย่างถูกต้องและเป็นระบบ	4.42	0.55	มาก	2
รวม	4.41	0.45	มาก	

จากตาราง 13 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D.=0.54) รองลงมา ครูปฐมวัยมีการ

ให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนแก่ผู้ปกครองอย่างถูกต้องและเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$, $S.D.=0.55$) และครูปฐมวัยมีการพิจารณาทบทวน ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกมีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, $S.D.=0.54$) ตามลำดับ ส่วนด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครูที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ทำทหายความสามารถของตนเองแล้วปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, $S.D. = 0.57$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
สมรรถนะประจำสายงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับ
ชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ด้านการสร้างความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการ จัดการเรียนรู้	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูปฐมวัยมีการสร้างสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับชุมชน	4.53	0.53	มากที่สุด	1
2. ครูปฐมวัยมีการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	4.47	0.55	มาก	3
3. ครูปฐมวัยมีการประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.49	0.58	มาก	2
4. ครูปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน	4.36	0.57	มาก	5
5. ครูปฐมวัยมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน	4.40	0.60	มาก	4

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการสร้างความสัมพันธ์และ ความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการ จัดการเรียนรู้	n=146		ระดับ สมรรถนะ	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.		
และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้				
รวม	4.44	0.49	มาก	

จากตาราง 14 พบว่า การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะประจำสายงาน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูปฐมวัยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับชุมชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ ครูปฐมวัยมีการประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.58) ครูปฐมวัยมีการให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.55) และครูปฐมวัยมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.60) ตามลำดับ ส่วนด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.55)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ในการตอบแบบสอบถามปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ของข้อมูลเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปน้อย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านสมรรถนะหลัก

- 1.1 ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation)
- 1.1.1 ควรมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีเป้าหมายที่ชัดเจน
 - 1.1.2 มีการวิเคราะห์ภาระงาน วางแผนการปฏิบัติงานดำเนินงานตามแผนที่กำหนด
 - 1.1.3 กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน
 - 1.1.4 มีการประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและนำผลไปปรับปรุง/พัฒนา
 - 1.1.5 ครูรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมี
- ขั้นตอน
- 1.1.6 ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้
- 1.2 ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี (Service Mind)
- 1.2.1 มีความตั้งใจ และเต็มใจในการให้บริการ
 - 1.2.2 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมี
- โอกาสอยู่เสมอ
- 1.2.3 มีจิตอาสาและบริการ
 - 1.2.4 เน้นผลประโยชน์ของผู้รับบริการ
 - 1.2.5 ครูปฐมวัยพร้อมให้บริการและดูแลเด็กอย่างเต็มที่
 - 1.2.6 มีอัธยาศัยที่ดีต่อผู้รับบริการ เน้นบริการด้วยความประทับใจ
 - 1.2.7 มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพ
- 1.3 ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (Self-Development)
- 1.3.1 มีการศึกษาค้นคว้า อบรม ดูงาน นำความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ
 - 1.3.2 มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อทำมาพัฒนาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพ
 - 1.3.3 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเรียน นำความรู้ที่ได้มาสร้างองค์กรความรู้นำมาใช้กับเด็ก ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ โดยวิธีการที่หลากหลาย และประเมินผลพัฒนาการการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย
 - 1.3.4 แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์กับผู้ร่วมงานและองค์กรเพื่อสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้
 - 1.3.5 การเข้ารับการอบรมพัฒนาในวิชาชีพเกี่ยวกับปฐมวัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และประยุกต์ความรู้ ทฤษฎีให้เหมาะสมกับนักเรียนและบริบททั่วไปของโรงเรียน

1.4 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม (Team Work)

- 1.4.1 มีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- 1.4.2 ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในทีมงาน
- 1.4.3 มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 1.4.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้เกียรติ ยกย่องชมเชยให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม
- 1.4.5 คอยแจ้งข่าวสารให้ผู้อื่นทราบ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ปรึกษาหารือหรือช่วยเหลือแนะนำซึ่งกันและกัน
- 1.4.6 ชื่นชมและสนับสนุนให้อำนาจผู้อื่นทำให้เขารู้สึกว่ามีความสำคัญ
- 1.4.7 ประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน และบุคคลภายนอก รับฟังความคิดเห็น เพื่อปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)

- 1.5.1 ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม รู้จักครองตน ครองคน ครองงาน
- 1.5.2 การปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ
- 1.5.3 ยึดมั่นในการรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลรอบข้าง
- 1.5.4 มีความอ่อนน้อม พุดจาไพเราะ สุภาพ
- 1.5.5 ยึดมั่นในอุดมการณ์ รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ป้องกันเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นครู ปฏิบัติตนเองตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
- 1.5.6 มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา
- 1.5.7 ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านสมรรถนะประจำสายงาน

2.1 ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management)

- 2.1.1 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.1.2 ศึกษาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และหลักสูตรท้องถิ่น

2.1.3 มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ

2.1.4 มีการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ใช้สื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย

2.1.5 มีรูปแบบเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.1.6 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แก่นักเรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2.1.7 จัดประสบการณ์โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.1.8 ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.2 ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development)

2.2.1 ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ควรปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายที่ดี มีทักษะชีวิต รักความเป็นไทย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

2.2.2 มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน

2.2.3 จัดทำแผนการจัดการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความแตกต่างของผู้เรียนรวมถึงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน

2.2.4 จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

2.2.5 วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนในความรับผิดชอบ พัฒนาเด็กให้เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

2.2.6 ดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง ประสานผู้ปกครองในการดูแล พัฒนา และแก้ปัญหานักเรียน

2.3 ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management)

2.3.1 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สะอาด ปลอดภัย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนอย่างมีความสุข

2.3.2 ภายในห้องเรียนมีการจัดทำป้ายนิเทศเพื่อเป็นข้อมูล ข่าวสาร จัดทำเอกสารธุรการในชั้นเรียนและข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน

2.3.3 หมั่นตรวจสอบ สิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ

2.3.4 บริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ

2.3.5 มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.4 ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
(Analysis & Synthesis & Classroom Research)

2.4.1 มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำมาแยกแยะ จัดการแก้ไขปัญหา
ผู้เรียนหรือทำการวิจัย

2.4.2 มีการจัดเก็บข้อมูล จำแนก จัดกลุ่มของลักษณะผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้

2.4.3 ควรศึกษาทำความเข้าใจผู้เรียนเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ตั้งเป้าหมาย เพื่อ
นำไปใช้ในการวิจัยพัฒนาผู้เรียนขั้นต่อไป

2.4.4 มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยผู้เรียนและจัดกิจกรรมตามรายบุคคล

2.4.5 มีการจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการอย่างเป็นระบบ

2.5 ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)

2.5.1 กำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาตัวเองเพื่อใช้ในการ
พัฒนาการจัดการศึกษาในสถานศึกษา

2.5.2 มีความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ ริเริ่มการปฏิบัตินำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี

2.5.3 ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู

2.5.4 มีศักยภาพในการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่

2.5.5 มีการประเมินตนเอง เกี่ยวกับพฤติกรรมมีความเหมาะสมกับความเป็นครู

2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้
(Relationship & Collaborative-Building for Learning Management)

2.6.1 ให้ความร่วมมือระหว่าง ผู้ปกครอง นักเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
เพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ นำมาปรับปรุงการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนด้วย

2.6.2 ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก
และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการเด็กทุกคน

2.6.3 สร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์
และความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน

2.6.4 การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และเผยแพร่ผลการจัด
ประสบการณ์การเรียนรู้ต่อสาธารณชน

2.6.5 เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น

2.6.6 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยน รับฟังความคิดเห็น และแก้ปัญหาร่วมกัน

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ด้านการสอนระดับปฐมวัย 146 คน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ปีการศึกษา 2560 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ด้านสมรรถนะหลักทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 5 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ ด้านสมรรถนะประจำสายงานทั้ง 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน 6 ด้าน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำ ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามลำดับ

1.1 ด้านสมรรถนะหลัก

1.1.1 ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลลัพธ์ในการปฏิบัติงาน การศึกษาสมรรถนะครู ปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปรุ้มวัย มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปรุ้มวัยมีการวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ

1.1.2 ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี การศึกษาสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปรุ้มวัยปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ วิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมเมื่อมีโอกาส มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปรุ้มวัยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการบริการ

1.1.3 ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง การศึกษาสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปรุ้มวัยศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปรุ้มวัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาองค์กร และวิชาชีพ

1.1.4 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม การศึกษาสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปรุ้มวัยทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทหน้าที่ได้มอบหมาย อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปรุ้มวัยแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม

1.1.5 ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู การศึกษาสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปรุ้มวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปรุ้มวัย

ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ครูปฐมวัยปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม

1.2 ด้านสมรรถนะประจำสายงาน

1.2.1 ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการออกแบบการจัดประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา

1.2.2 ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน

1.2.3 ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปฐมวัยมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน

1.2.4 ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้น

เรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้

1.2.5 ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปฐมวัยมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปฐมวัยมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถของตนเองแล้วปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้

1.2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูปฐมวัย การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ ครูปฐมวัยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด อยู่ในระดับมาก คือ ครูปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน

2. ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านสมรรถนะหลัก

2.1.1 ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

ครูปฐมวัยควรมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีเป้าหมายที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ภาระงาน วางแผนการปฏิบัติงานดำเนินงานตามแผน กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานรวมกัน มีการประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและนำไปปรับปรุง/พัฒนา ครูปฐมวัยรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการจัดการเรียนรู้

2.1.2 ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี

ครูปฐมวัยต้องมีความตั้งใจ และเต็มใจในการให้บริการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมีโอกาสอยู่เสมอ มีจิตอาสาและบริการเน้นผลประโยชน์ของผู้รับบริการ ต้องความพร้อมให้บริการและดูแลเด็กอย่างเต็มที่ มีอัธยาศัย

ที่ดีต่อผู้รับบริการ เน้นบริการด้วยความประทับใจ มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริการให้มีประสิทธิภาพ

2.1.3 ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง

ครูปฐมวัยมีการศึกษาค้นคว้า อบรม ดูงาน นำความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อทำมาพัฒนาวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพของตน อีกทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเรียน นำความรู้ที่ได้มาสร้างองค์การความรู้นำมาใช้กับเด็ก ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ โดยวิธีการที่หลากหลาย และประเมินผลพัฒนาการการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์กับผู้ร่วมงานและองค์กรเพื่อสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ การเข้ารับการพัฒนาในวิชาชีพเกี่ยวกับปฐมวัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และประยุกต์ความรู้ ทฤษฎีให้เหมาะสมกับนักเรียนและบริบททั่วไปของโรงเรียน

2.1.4 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม

ครูปฐมวัยมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในทีมงาน มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม คอยแจ้งข่าวสารให้ผู้อื่นทราบ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ปรึกษาหารือช่วยเหลือแนะนำซึ่งกันและกัน อีกทั้งชื่นชมและสนับสนุนให้อำนาจผู้อื่นทำให้เขารู้สึกว่ามีความสำคัญ ประสานการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน และบุคคลภายนอก รับฟังความคิดเห็น เพื่อปรับใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน

2.1.5 ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

ครูปฐมวัยปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม รู้จักครองตน ครองคน ครองงาน ปฏิบัติตนตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ ยึดมั่นในการรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลรอบข้าง มีความอ่อนน้อม พุดจาไพเราะ สุภาพ ยึดมั่นในอุดมการณ์ รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ป้องกันเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นครู ปฏิบัติตนเองตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ด้านสมรรถนะประจำสายงาน

2.2.1 ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ครูปฐมวัยควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการศึกษาหลักสูตร จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และหลักสูตรท้องถิ่น มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ รวมไปถึงการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ใช้สื่อนวัตกรรมที่เหมาะสม สอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย มีรูปแบบเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ครูปฐมวัยควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แก่นักเรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของหลักสูตรปฐมวัยโดยการจัดประสบการณ์ต้องเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลอีกทั้งมีการประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย

2.2.2 ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน

ครูปฐมวัยควรจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน โดยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายที่ดี มีทักษะชีวิต รักความเป็นไทย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความแตกต่างของนักเรียนรวมถึงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนในความรับผิดชอบ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครูปฐมวัยต้องดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง รวมไปถึงการประสานความร่วมมือผู้ปกครองในการดูแล พัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียน

2.2.3 ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน

ครูปฐมวัยต้องจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สะอาด ปลอดภัย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข ภายในห้องเรียนมีการจัดทำป้ายนิเทศ เพื่อเป็นข้อมูล ข่าวสาร จัดทำเอกสารธุรการในชั้นเรียนและข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน เสริมสร้างผู้เรียนในด้านการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และสร้างวินัยเชิงบวกให้กับผู้เรียนหมั่นตรวจสอบ สิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ จัดทำสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมระบบประชาธิปไตยในห้องเรียน มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.2.4 ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ครูปฐมวัยควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำมาแยกแยะจัดการแก้ไขปัญหาผู้เรียนหรือทำการวิจัย มีการจัดเก็บข้อมูล จำแนก จัดกลุ่มของลักษณะ

ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ ศึกษาทำความเข้าใจผู้เรียนเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ตั้งเป้าหมาย เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยพัฒนาผู้เรียนขั้นต่อไป มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยผู้เรียนและจัดกิจกรรมตามรายบุคคล มีการจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการอย่างเป็นระบบ

2.2.5 ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู

ครูปฐมวัยควรกำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาตัวเองเพื่อใช้ในการพัฒนา การจัดการศึกษาในสถานศึกษา ให้เกียรติผู้อื่น มีความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ ริเริ่มการปฏิบัตินำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู มีศักยภาพในการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีการประเมินตนเอง เกี่ยวกับพฤติกรรมและภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู

2.2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

ครูปฐมวัยควรให้ความร่วมมือระหว่าง ผู้ปกครอง นักเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ นำมาปรับปรุงการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนด้วย ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการผู้เรียนทุกคน สร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และเผยแพร่ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อสาธารณชน เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยน รับฟังความคิดเห็น และแก้ปัญหาาร่วมกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยมีประเด็นการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่าครูปฐมวัย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี และมีประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปีขึ้นไป มีสมรรถนะหลัก 5 ด้าน และสมรรถนะประจำสายงาน 6 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สมรรถนะเป็นคุณลักษณะพื้นฐานของครู ที่แสดงออกถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณลักษณะ ทัศนคติและแรงจูงใจ ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิผลหรือเป็นไปตามเกณฑ์สอดคล้องกับ กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559) ได้ศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์

วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การทำงานเป็นทีม การบริการที่ดี การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน และการพัฒนาตนเอง ตามลำดับ และสอดคล้องกับ พระมหายุทธนา ตุ่มอ่อนและคณะ (2558) ได้ศึกษาเรื่อง สมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูมีสมรรถนะประจำสายงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน

1.1 ด้านสมรรถนะหลัก

1.1.1 ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการทำงาน รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีการวิเคราะห์วางแผน กำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ มีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ มีการวัดและประเมินผลผู้เรียนอย่างหลากหลายและตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับ บุญทริกา จรลังกา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การดำเนินการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน เป้าหมายสูงสุดคือ ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ครูผู้สอนจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจด้านการจัดการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล และสอดคล้องกับ กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559) ได้ศึกษา การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก

1.1.2 ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการบริการที่ดี ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยเล็งเห็นความสำคัญของการให้บริการที่ดีแก่ผู้รับบริการซึ่งได้แก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน โดยบริการด้วยตั้งใจ เต็มใจ ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการ คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนร่วม ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

ผ่านระบบการดูแลนักเรียน และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี นำข้อมูลด้านบริการมาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ บุญทริกา จรลังกา (2557) ได้ศึกษา การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญของการให้บริการแบบกัลยาณมิตรหรือการนำผลการให้บริการมาปรับปรุงพัฒนาระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพ และไม่สอดคล้องกับ เจษฎามาศ ไชยยา (2559) ได้ศึกษา การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีสมรรถนะการปฏิบัติงานด้านการบริการที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด

1.1.3 ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง

การศึกษาศมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยได้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมอบรม ศึกษาดูงาน และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำมาจัดการเรียนรู้ และพัฒนาวิชาชีพของตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ประยุกต์ใช้ความรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ บุญทริกา จรลังกา (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 และสังกัดสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา เขต 35 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาตนเอง ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ลัดดาวัลย์ แก่นจักร (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันในการพัฒนาตนเองของครูโรงเรียนเอกชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1.4 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม

การศึกษาศมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมที่ดี มีความตระหนักในความสำคัญของกันและกัน แสดงออกซึ่งการยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน การให้เกียรติ ร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ ทำให้การทำงานสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ บรรยากาศในการทำงานอบอุ่น นำไปสู่การทำงานที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎามาศ ไชยยา (2559) ได้ศึกษา การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย

เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักด้านการทำงานเป็นทีม ครูมีสมรรถนะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด

1.1.5 ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ประพฤติ ปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบ กฎเกณฑ์ข้อบังคับและวัฒนธรรมที่ดี ยึดมั่นในอุดมการณ์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ตรงเวลา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มุ่งมั่นทำงานในบทบาทหน้าที่ของตน เสียสละเวลา และอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนร่วม ยกย่องชมเชยบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นผลทำให้ครูมีจริยธรรม และจรรยาบรรณที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎา มาศ ไชยยา (2559) ได้ศึกษา การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูมีสมรรถนะการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ กัญญ์วรา ผลเจริญ (2559) ได้ศึกษา การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านสมรรถนะประจำสายงาน

1.2.1 ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากหลักสูตรเป็นตัวกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาอีกทั้งเป็นการกำหนดแนวทางในการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติและค่านิยมในอันที่จะนำประเทศไปสู่ความเจริญในทุก ๆ ด้าน ครูปฐมวัยจึงได้มีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 มีการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อนวัตกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินผู้เรียนตามสภาพจริง อีกทั้งครูปฐมวัยได้มีการพัฒนาตนเองในการเข้าร่วมอบรมเรื่องของหลักสูตรให้มีความรู้ เข้าใจ นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา

(2558) ได้ศึกษา สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงาน (Functional competency) ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ จารุวรรณ จันเลื่อน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัดภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการจัดการหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องมาจากครูต้องการพัฒนาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางและท้องถิ่น

1.2.2 ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยเป้าหมายคือการพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน อย่างเต็มตามศักยภาพ มีการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับ พระมหายุทธนา ตุ่มอ่อนและคณะ (2558) ได้ศึกษา สมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วรญา สิงห์ทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการพัฒนาผู้เรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2.3 ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการในชั้นเรียนปฐมวัยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและช่วยในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ราบรื่น บรรยากาศในห้องเรียนเป็นมิตรกับผู้เรียน ห้องเรียนสว่าง สดใส อากาศถ่ายเทสะดวก พร้อมให้ผู้เรียนได้ใช้พื้นที่ในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดห้องเรียน กำหนดข้อตกลงในชั้นเรียนทำให้ผู้เรียนยอมรับข้อตกลงนั้นและปฏิบัติตาม มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่ปลอดภัยพร้อมใช้งานเสมอ อีกทั้งการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน การจัดห้องเรียนที่เหมาะสมช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้ของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เสาวนันท ขวัญแก้ว (2554) ได้ศึกษาสมรรถนะทางวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุวราชบุรีธานี

ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ วรรณญา สิงห์ทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2.4 ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยได้มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เก็บรวบรวม จำแนก จัดกลุ่มของสภาพปัญหาต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขอย่างเป็นระบบและสะดวกต่อการนำไปใช้ มีการสรุปผลเมื่อดำเนินการ แก้ปัญหาแล้วนำผลไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อแก้ปัญหาต่อไป ครูใช้การวิจัยในชั้นเรียนแก้ปัญหาโดยมี การวางแผนการวิจัย และดำเนินการตามกระบวนการวิจัยอย่างเป็นระบบตามแผนที่กำหนดไว้ เพื่อเป็นการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พงษ์ศักดิ์ ด่วงทา (2558) ได้ ศึกษาเรื่อง สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการ จัดการเรียนรู้ ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีผลการ ประเมินอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ พระมหาอุทตนา ตุ่มอ่อน และคณะ (2558) ได้ ศึกษาเรื่องสมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม ผลการวิจัยพบว่า ครูมีสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อ การพัฒนาผู้เรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.2.5 ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านสมรรถนะภาวะผู้นำ ในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูมีวุฒิภาวะของความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับ ความเป็นครู มีการกำหนดเป้าหมาย วางแผนการทำงานที่ทำทนาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ นำทีมไปสู่ความสำเร็จ โดยการสนทนาแลกเปลี่ยน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น นำไปสู่ การปฏิบัติที่พิจารณาไตร่ตรองแล้วว่าถูกต้องเหมาะสม สามารถให้ข้อมูลแก่ผู้ปกครองทุกด้าน เกี่ยวกับผู้เรียนอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎา มาศ ไชยยา (2559) ได้ ศึกษา การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะประจำสายงานด้านภาวะ ผู้นำครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการจัดการเรียนรู้ ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูปฐมวัยได้สร้างสัมพันธ์อันดี และให้ความร่วมมือทั้งภาครัฐและเอกชน ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนเป็นอย่างดี นำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างโรงเรียนและชุมชน มีการสร้างเครือข่ายผู้ปกครองประสานความร่วมมือในการพัฒนาผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีการพัฒนาในทุกด้านอย่างเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ วรรณญา สิงห์ทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านสมรรถนะหลัก

2.1.1 ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ครูปฐมวัยควรมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีเป้าหมายที่ชัดเจน ร่วมกันวิเคราะห์ภาระงานวางแผนการปฏิบัติงานดำเนินงานตามแผน กำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งประเมินการปฏิบัติงานของตนเองและนำผลไปปรับปรุง/พัฒนาการจัดประสบการณ์ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน มีพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำมาจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับ พิรญาณ์ จุ้ยเจริญ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านมุ่งผลสัมฤทธิ์ ครูทุกคนควรทำงานอย่างมุ่งมั่น มีเป้าหมาย กำหนดเวลาในการทำที่แน่นอนพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.1.2 ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี ครูปฐมวัยต้องมีความตั้งใจ และเต็มใจในการให้บริการ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมีโอกาสอยู่เสมอ มีจิตอาสาและบริการ เน้นผลประโยชน์ของผู้รับบริการ มีความพร้อมให้บริการและดูแลเด็กอย่างเต็มที่ มีอัธยาศัยที่ดีต่อผู้รับบริการ เน้นบริการด้วยความประทับใจ มีการปรับปรุงและ

พัฒนาระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งต้องมีการประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับ พิรญาณ์ จุ้ยเจริญ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า จัดบริการให้กับโรงเรียนในเขตบริการอย่างสุดความสามารถ และบริการด้วย ใจ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

2.1.3 ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ครูปฐมวัยมีการศึกษาค้นคว้า อบรม ดู งาน นำความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนางานอย่าง สม่ำเสมอ มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อทำมาพัฒนาวิชาชีพ และองค์วิชาชีพของตน อีกทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเรียน นำความรู้ที่ได้มาสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้กับเด็ก ๆ ให้เกิด การเรียนรู้ และประเมินผลพัฒนาการการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนความ คิดเห็น แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์กับผู้ร่วมงานและองค์กรเพื่อสร้างเครือข่ายใน การจัดการเรียนรู้ การเข้ารับการอบรมพัฒนาในวิชาชีพเกี่ยวกับปฐมวัย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบททั่วไปของ โรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ นิทัศน์ หามนตรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอแนวทางการ พัฒนาสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางที่สร้างมามี 4 ด้าน 79 รายการ คือ ด้านพัฒนาตนเอง จัด ศึกษาดูงานตามหน่วยงานต่าง ๆ และนำผลการพัฒนาไปใช้พัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับ ธวัช กงเดิม (2554) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู ด้านการพัฒนาตนเองโดยการอบรม/ประชุมเชิงปฏิบัติการ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อพัฒนา ตนเองพัฒนางาน

2.1.4 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม ครูปฐมวัยมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับ ผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ในที่ทำงาน มีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานเป็นทีมอย่างสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้เรียน บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม คอยแจ้งข่าวสารให้ผู้อื่น ทราบ แลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ปรึกษาหารือช่วยเหลือแนะนำซึ่งกันและกัน อีกทั้งชื่น ชมและสนับสนุนให้อำนาจผู้อื่นทำให้เขารู้สึกว่ามีความสำคัญ ประสานการทำงานกับเพื่อน ร่วมงาน และบุคคลภายนอก รับฟังความคิดเห็น เพื่อปรับใช้ในการพัฒนาการจัดประสบการณ์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับ พิรญาณ์ จุ้ยเจริญ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา

และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะด้านการทำงานเป็นทีมคือ การประชุม กำหนดนโยบายและแบ่งงานกันทำ จัดบุคลากรทำงานด้วยความสมัครใจ จัดทีมงานให้เหมาะสม

2.1.5 ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูปฐมวัยปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จริยธรรม รู้จักครองตน ครองคน ครองงาน ปฏิบัติตนตามกฎหมาย ข้อบังคับของทางราชการ ยึดมั่นในการรักษาจรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลรอบข้าง มีความอ่อนน้อม พุดจาไพเราะ สุภาพ ยึดมั่นในอุดมการณ์ รักและศรัทธาในวิชาชีพครู ป้องกันเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นครู ปฏิบัติตนเองตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558 อ้างอิงใน สุทธิพร ภิญโญ, 2559, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาครูต้องจัดให้มีการควบคุม และรักษามาตรฐานการประกอบวิชาชีพครู โดยจัดตั้งองค์การวิชาชีพครู ทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ กำกับดูแล และการปฏิบัติตนตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งพัฒนาวิชาชีพครู

2.2 ด้านสมรรถนะประจำสายงาน

2.2.1 ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ครูปฐมวัยควร มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการศึกษาหลักสูตร จัดทำหลักสูตร ให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 และหลักสูตรท้องถิ่น มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอยู่เสมอ รวมไปถึงการวิเคราะห์หลักสูตร ออกแบบจัดทำแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ใช้สื่อนวัตกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมาย มีรูปแบบเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ ครูปฐมวัยควรมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์แก่ผู้เรียนตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของหลักสูตรปฐมวัยโดยการ ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับ นิทัศน์ หามนตรี (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ เป็นเรื่องที่ต้องมีการวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุง มีความเหมาะสม

2.2.2 ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน ครูปฐมวัยควรจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน โดยปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม ให้กับผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสุขภาพกายที่ดี มีทักษะชีวิต รักความเป็นไทย และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน มีการจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัย พัฒนาการและความแตกต่างของนักเรียนรวมถึงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านต่าง ๆ แก่ผู้เรียน จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข วิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนในความรับผิดชอบ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนที่มีบุคลิกทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ครูปฐมวัยต้องดูแล เอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึง ประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแล พัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับจากรูรณ จันเลื่อน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัดภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูภาพรวมด้านการพัฒนาผู้เรียน ครูปฐมวัยมีแนวทางการพัฒนาได้แก่ 1) การพัฒนาสมรรถนะครูด้านการจัดทำแผนการสอน อบรมการทำวิจัยในชั้นเรียน 2) ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่ทันสมัยโดยนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ 3) สนับสนุนการจัดกิจกรรมเสริมทักษะในการคิดวิเคราะห์ ติดตาม ตรวจสอบผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน 4) ส่งเสริมครูให้มีการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ

2.2.3 ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน ครูปฐมวัยต้องจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน สะอาด ปลอดภัย เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข ภายในห้องเรียนมีการจัดทำป้ายนิเทศเพื่อเป็นข้อมูล ข่าวสาร จัดทำเอกสารธุรการในชั้นเรียนและข้อมูลสารสนเทศให้เป็นปัจจุบัน เสริมสร้างผู้เรียนในด้านการแสดงออกอย่างสร้างสรรค์มีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และสร้างวินัยเชิงบวกให้กับผู้เรียนหมั่นตรวจสอบ สิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัยอยู่เสมอ มีการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ จัดทำสื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมระบบประชาธิปไตยในห้องเรียน มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีความคิดริเริ่ม การปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และต้องมีการประเมิน และนำหลักสูตรและผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ พิรญาณ์ จุ้ยเจริญ (2557) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะข้าราชการครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน คือดูแลชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมาก ๆ จัดสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดอบรมครูเกี่ยวกับการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

2.2.4 ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูปฐมวัยควรมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อนำมาแยกแยะ จัดการแก้ไขปัญหาผู้เรียนหรือทำการวิจัย มีการจัดเก็บข้อมูล จำแนก จัดกลุ่มของลักษณะผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ ศึกษาทำความเข้าใจผู้เรียนเพื่อหาแนวทางการแก้ไข ตั้งเป้าหมายเพื่อนำไปใช้ในการวิจัยพัฒนาผู้เรียน มีการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยผู้เรียนและจัดกิจกรรมตามรายบุคคล มีการจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการอย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับ จารุวรรณ จันเลื่อน (2557) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัดภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาครูด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ควรมีการสร้างความตระหนัก ความจำเป็นสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียน ควรพัฒนาจุดเด่น จุดด้อย อุปสรรคและโอกาสความสำเร็จของการวิจัยในชั้นเรียน ควรพัฒนาสมรรถนะการทำวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ

2.2.5 ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู ครูปฐมวัยควรมีการกำหนดเป้าหมาย เพื่อพัฒนาการศึกษา พัฒนาตัวเอง ในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา หาความรู้ทางวิชาชีพใหม่ ๆ ริเริ่มการปฏิบัตินำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีเหมาะสมกับความเป็นครู มีศักยภาพในการเป็นผู้นำ และผู้ตามที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีการประเมินตนเอง เกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู ซึ่งสอดคล้องกับ ธวัช กงเดิม (2554) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูมีคุณลักษณะที่เหมาะสมกับความเป็นครู ครูมีความรู้ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสอดคล้องกับ วรรณญา สิงห์ทอง (2559) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาด้านสมรรถนะภาวะผู้นำสรุปได้ว่า ครูต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน การวิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อย การใช้เทคนิคการสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มศักยภาพ

2.2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูปฐมวัยควรให้ความร่วมมือระหว่าง ผู้ปกครอง นักเรียนและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ นำมาปรับปรุงการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน อีกทั้งมีการส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการผู้เรียนทุกคน สร้างความสัมพันธ์อันดีร่วมกัน มีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือในชุมชน มีการติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักเรียน และเผยแพร่ผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต่อสาธารณชน เข้าร่วมกิจกรรมชุมชนเกี่ยวกับ

การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนรับฟังความคิดเห็น และแก้ปัญหาาร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับ ๓๖๕ กงเดิม (2554) ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ด้านสมรรถนะการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้มี 5 แนวทาง ได้แก่ 1) สร้างความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้ที่มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา 2) ส่งเสริมให้ครูมีกิจกรรมสร้างสัมพันธ์ กับผู้ปกครอง ชุมชนองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางวิชาการโดยส่งเสริมให้ผู้ปกครองชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่น สอดคล้องกับ แนวคิดเกี่ยวกับการปฏิรูปวิชาชีพครู (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2558 อ้างอิงใน สุทธิพร ภิญาญ, 2559, หน้า 24) กล่าวไว้ว่า ให้หน่วยงานทางการศึกษา ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

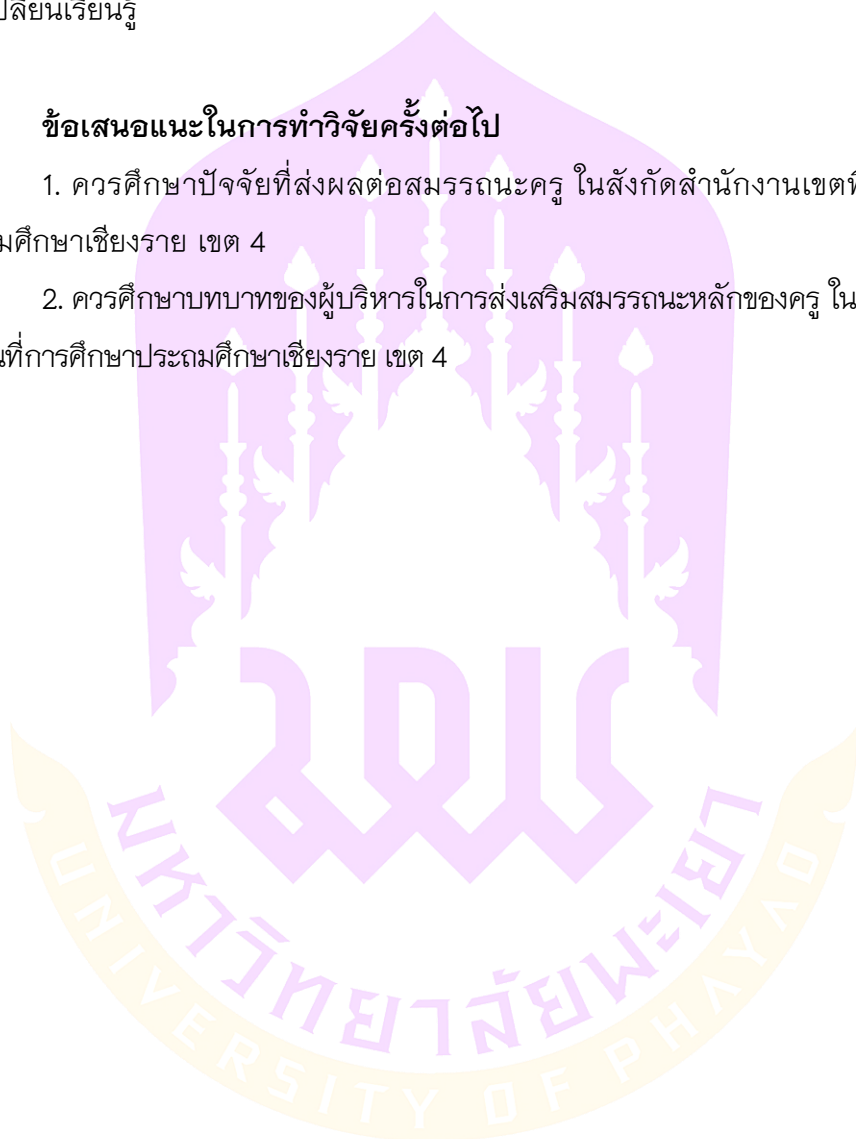
1. ระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จากการศึกษาศมรรถนะหลัก ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้น ครูปฐมวัยควรมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อจะได้นำความรู้ที่ได้มาสร้างนวัตกรรม พัฒนาการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ สมรรถนะประจำสายงาน ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ค่าเฉลี่ยต่ำกว่าทุกด้าน ดังนั้น ครูปฐมวัยควรมีการแยกแยะ จัดกลุ่มผู้เรียนเป็นรายบุคคล แล้วนำผลมาแก้ปัญหาโดยการทำวิจัย เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาได้ตรงกับปัญหา

2. จากการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่ต่ำ ได้แก่ ครูปฐมวัยควรใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนรู้ มีการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริการให้มีประสิทธิภาพ การเข้ารับการอบรมพัฒนาวิชาชีพ ประสานการทำงานกับ

เพื่อร่วมงาน และบุคคลภายนอก ดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย ดูแลเอาใจใส่ผู้เรียนอย่างทั่วถึงประสานผู้ปกครองในการดูแลและแก้ปัญหา มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการจัดทำแผนการวิจัยและดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีการประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครู และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสมรรถนะครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. ควรศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสมรรถนะหลักของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546** (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: ศรุสภานาถพรวา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546** (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560** (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ: ศรุสภานาถพรวา.
- กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579** (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- กัญญ์วรา ผลเจริญ. (2559). **การศึกษาสมรรถนะหลักของครูโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- เกียรติศักดิ์ อุดสี. (2558). **สมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารตามทฤษฎีของครูโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอแม่สรวย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงรายเขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ขจรศักดิ์ ศิริมัย. (2554). **เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับสมรรถนะ.** สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน 2560 จาก <http://competency.mutp.ac.th/wp-content/uploads/2011/01/aboutcompetency.pdf>
- จารุวรรณ จันเลื่อน. (2557). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตจังหวัดภาคเหนือ.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, พิษณุโลก.
- จารุณี ฐิโรจน์. (2559). **สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา กลุ่มห้วยชมภู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- เจษฎามาศ ไชยยา. (2559). **การศึกษาสมรรถนะการปฏิบัติงานของครูในอำเภอแม่สาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

- ชนะรัตน์ ชัยวรรณ. (2556). **สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่ม
ดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- ณัฐา สันแก้ว. (2554). **การพัฒนาตัวชี้วัดสมรรถนะของครูผู้สอนห้องเรียนเด็กพิเศษ
เรียนร่วมโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต ๒.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- พงษ์ศักดิ์ ด้วงทา. (2558). **สมรรถนะวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาพิษณุโลก เขต 1.** สืบค้นเมื่อ 7 ตุลาคม 2560 จาก <https://www.tcithaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/viewFile/47945/39787>
- พระมหาอุทกนา ตุ่มอ่อนและคณะ. (2558). **สมรรถนะประจำสายงานของครู ในโรงเรียน
พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม.** สืบค้นเมื่อ 10 พฤษภาคม 2561 จาก
<https://www.tcithaijo.org/index.php/npj/article/download/48371/40262>
- ธวัช กงเต็ม. (2554). **แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2.** การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง นศส.ศธ.,
สถาบันพัฒนา คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงศึกษาธิการ, กรุงเทพฯ.
- นิทัศน์ หามนตรี. (2557). **การนำเสนอแนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครู สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, พระนครศรีอยุธยา.
- บุญทริกา จรลัทธิ. (2557). **การพัฒนาสมรรถนะของครูผู้สอนในระดับชั้นมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต 3 สังกัดสำนักงาน
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 35.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- พิรญาณ์ จุ้ยเจริญ. (2557). **การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการพัฒนา
สมรรถนะข้าราชการครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี.**
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, อุบลราชธานี.
- ลัดดาวัลย์ แก่นจักร. (2560). **การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างสมรรถนะด้านการพัฒนา
ตนเองของครูโรงเรียนเอกชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสกลนคร เขต 2.** วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
มหาสารคาม.

- วรรณภา สิงห์ทอง. (2559). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. วิทยานิพนธ์ กศ.ม.,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- วิสารรัตน์ ทองเพ็ชร. (27 พฤศจิกายน 2559). ครูปฐมวัยในศตวรรษที่ 21. สืบค้นเมื่อ 24
มิถุนายน 2560 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/619231>
- สุทธิพร ภิญาญ. (2559). การพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริมสมรรถนะครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาล.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- เสาวนันทน์ ขวัญแก้ว. (2554). สมรรถนะทางวิชาการของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสุราษฎร์ธานี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี, 3(2),
101-102.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2560 จาก
<http://www.tmk.ac.th/teacher/capacity.pdf>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (6 ธันวาคม 2560). เอกสาร
ประกอบการประชุมผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 5/2560.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2546). พระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการ
ศึกษา พ.ศ. 2546. สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน 2560 จาก [https://person.mwit.ac.th/01-
Statut.es/teacher-act01.pdf](https://person.mwit.ac.th/01-Statut.es/teacher-act01.pdf)
- สำนักพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐาน. คู่มือประเมินสมรรถนะครู (ฉบับปรับปรุง). สืบค้นเมื่อ 29 กันยายน
2560 จาก <http://www.tw-tutor.com/downloads/competency.pdf>
- อรทัย เขียวเขตร์. (2557). สมรรถนะของศึกษานิเทศก์ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา
และครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.
- อัจฉรา มณีรัตน์. (2558). สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนา
การศึกษาดอยหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพะเยา
UNIVERSITY OF PHAYAO

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร.สันติ บุรณชาติ

ตำแหน่ง อาจารย์

สถานที่ทำงาน วิทยาลัยการศึกษ มหาวิทยาลัยพะเยา

ชื่อ นายอุดม บุตดี

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านม่วงยาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4

ชื่อ นายดำเนิน บาลสุข

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียน

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านทุ่งหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 1

ภาคผนวก ข ตารางการหาค่า IOC

ค่า IOC ของแบบสอบถาม

การศึกษาศมรรณนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา

ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง:ให้ท่านพิจารณาข้อคำถามสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ว่าแต่ละข้อมีความสอดคล้องเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาหรือไม่โดยที่

ถ้าเห็นว่าสอดคล้อง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง +1

ถ้าเห็นว่าไม่แน่ใจ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง 0

ถ้าเห็นว่าไม่สอดคล้อง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง -1

โดยใช้เกณฑ์การคัดเลือกข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5-1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาศมรรณนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรณนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะ
และสมรรถนะประจำสายงาน 6 สมรรถนะ
ด้านสมรรถนะหลัก (Core Competency)

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3			
1.ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation)							
1	ครูปฐมวัยวิเคราะห์ภารกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยกำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการเรียนรู้อย่างมีขั้นตอน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ครูปฐมวัยใช้ผลการประเมินไปพัฒนา/ปรับปรุงการทำงานของตนให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2.ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี (Service Mind)							
1	ครูปฐมวัยปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความตั้งใจ วิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมีโอกาส	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยมีความตั้งใจและพยายามในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการและนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการบริการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยปรับปรุงและพัฒนาระบบการ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3			
	บริการให้มีประสิทธิภาพ						
3.ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (Self-Development)							
1	ครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านวิชาการ และวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาองค์กร และวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้างเครือข่ายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยให้คำปรึกษา แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่องค์กร และผู้อื่นได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีการขยายผลเครือข่ายการพัฒนาการเรียนรู้อของตนเอง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4.ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม (Team Work)							
1	ครูปฐมวัยทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทที่ได้มอบหมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยมีการช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในสถานการณ์ต่าง ๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ครูปฐมวัยมีส่วนร่วมร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีม เพื่อการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมาย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3			
5.ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)							
1	ครูปฐมวัยสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมการ พัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อ วิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยยกย่องชื่นชมบุคคลที่ประสบ ความสำเร็จในวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยยึดมั่นในอุดมการณ์ ปกป้องเกียรติ และศักดิ์ศรีของวิชาชีพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อ เวลา วางแผนการใช้จ่ายและใช้ทรัพยากร อย่างประหยัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ครูปฐมวัยปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ครูปฐมวัยปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมายและมุ่งพัฒนาการประกอบ วิชาชีพให้ก้าวหน้า	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	ครูปฐมวัยยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ของตน และหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	ครูปฐมวัยปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	ครูปฐมวัยมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่เบียดเบียนผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
11	ครูปฐมวัยปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับ บทบาทหน้าที่ และสถานการณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	ครูปฐมวัยปฏิบัติตามหลักครองตน ครอง คน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานไปสู่ ความสำเร็จ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ด้านสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

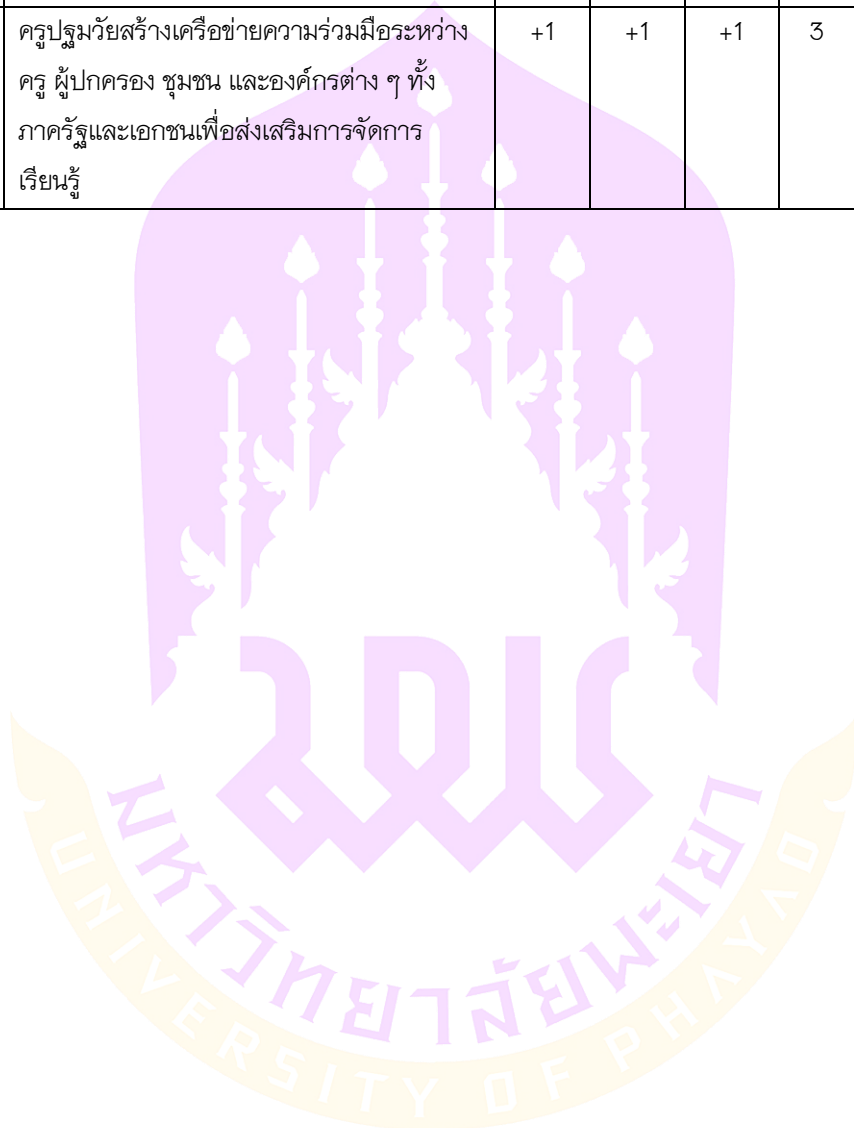
ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
1.ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management)							
1	ครูปฐมวัยสร้าง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2561	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยมีการกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีระบบโดยบูรณาการอย่างสอดคล้อง เชื่อมโยงกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ครูปฐมวัยมีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดประสบการณ์ และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการออกแบบการจัดประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
8	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
9	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
10	ครูปฐมวัยมีการใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
11	ครูปฐมวัยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
12	ครูปฐมวัยใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
13	ครูปฐมวัยมีการออกแบบและสร้างเครื่องประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
14	ครูปฐมวัยมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
15	ครูปฐมวัยมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2. ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development)							
1	ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ครูผู้สอนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
7	ครูปฐมวัยได้นำข้อมูลนักเรียนไปใช้ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้ ปรับ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปลผล
		1	2	3			
	พฤติกรรมเป็นรายบุคคล						
8	ครูปฐมวัยมีการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3. ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management)							
1	ครูปฐมวัยมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยมีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความปลอดภัย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็นรายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4. ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research)							
1	ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยมีการเก็บรวบรวม จำแนกและจัดกลุ่มของสภาพปัญหาผู้เรียนแนวคิดทฤษฎีวิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยมีการประมวลผลและสรุปข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการวิจัย และดำเนินการรวบรวมการวิจัย อย่างเป็นระบบตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3			
5	ครูปฐมวัยมีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ใน กรณีศึกษาอื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5.ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)							
1	ครูปฐมวัยมีการพิจารณาทบทวน ประเมิน ตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกมีวุฒิ ภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความ เป็นครู	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มี บทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่าง สร้างสรรค์กับผู้อื่น	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยคิดริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การ เปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีการพิจารณาไตร่ตรองความ สอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของผู้เรียนและ การจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
5	ครูปฐมวัยมีการกำหนดเป้าหมายและ มาตรฐานการเรียนรู้ที่ท้าทายความสามารถ ของตนเองแล้วปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6	ครูปฐมวัยมีการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบ ด้านของผู้เรียนแก่ผู้ปกครองอย่างถูกต้อง และเป็นระบบ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
6.ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative–Building for Learning Management)							
1	ครูปฐมวัยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดี และ ความร่วมมือกับชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
2	ครูปฐมวัยให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
3	ครูปฐมวัยมีการประสานให้ชุมชนเข้ามามี ส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้
4	ครูปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมที่สร้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ข้อ	การพัฒนาสมรรถนะประจำสายงาน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญคนที่			รวม	ค่า IOC	แปล ผล
		1	2	3			
	ความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีแก่ทั้ง ภาครัฐและเอกชน						
5	ครูปฐมวัยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่าง ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้ง ภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมการจัดการ เรียนรู้	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้

ภาคผนวก ค แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาใน

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้สำหรับครูปฐมวัยประเมินสมรรถนะของตนเอง

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ เกี่ยวกับการศึกษาระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะ และสมรรถนะประจำสายงาน 6 สมรรถนะ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. คำตอบที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของท่านจะใช้เฉพาะเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น จะนำไปวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอในภาพรวม ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อการปฏิบัติงานหรือการประเมินผลงาน ดังนั้นผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านได้โปรดกรอกแบบสอบถามของแต่ละสมรรถนะตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามแต่ละด้านตามความเป็นจริง จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

สายรุ้ง เหล็กแปง

นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยพะเยา วิทยาเขตเชียงราย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

20 – 30 ปี

31 – 40 ปี

41 – 50 ปี

51 – 60 ปี

3. ประสบการณ์ทำงาน

ต่ำกว่า 5 ปี

16 – 20 ปี

5 – 10 ปี

21 ปีขึ้นไป

11 – 15 ปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการศึกษาาระดับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยสมรรถนะหลัก 5 สมรรถนะ และสมรรถนะประจำสายงาน 6 สมรรถนะ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสมรรถนะที่ตรงกับความเป็นจริงที่สุดของท่านเพียงช่องเดียวเท่านั้น ดังต่อไปนี้

5 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับมาก

3 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับน้อย

1 หมายถึง มีสมรรถนะอยู่ระดับน้อยที่สุด

ด้านสมรรถนะหลัก (Core Competency)

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation)						
1	ครูปฐมวัยวิเคราะห์ภาระกิจงานเพื่อวางแผนการแก้ปัญหา อย่างเป็นระบบ					
2	ครูปฐมวัยกำหนดเป้าหมายในการปฏิบัติงานทุกภาคเรียน					
3	ครูปฐมวัยกำหนดแผนการปฏิบัติงานและการจัดการ เรียนรู้อย่างมีขั้นตอน					
4	ครูปฐมวัยมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่การจัดการ เรียนรู้					
5	ครูปฐมวัยมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาการ จัดการเรียนรู้					
6	ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง					
7	ครูปฐมวัยใช้ผลการประเมินไปพัฒนา/ปรับปรุงการทำงาน ของตนให้ดียิ่งขึ้น					
2.ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี (Service Mind)						
1	ครูปฐมวัยปฏิบัติกิจกรรมต่างๆด้วยความตั้งใจ วิริยะ อุตสาหะ ช่วยเหลือเพื่อประโยชน์ส่วนร่วมเมื่อมี โอกาส					
2	ครูปฐมวัยมีความตั้งใจและพยายามในการให้บริการแก่ ผู้รับบริการ					
3	ครูปฐมวัยศึกษาความต้องการของผู้รับบริการและนำ ข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการบริการ					
4	ครูปฐมวัยปรับปรุงและพัฒนาระบบการบริการให้มี ประสิทธิภาพ					
3.ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง (Self-Development)						
1	ครูปฐมวัยศึกษาค้นคว้าหาองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้าน วิชาการ และวิชาชีพ					
2	ครูปฐมวัยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนา องค์กร และวิชาชีพ					
3	ครูปฐมวัยมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสร้าง เครือข่ายในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
4	ครูปฐมวัยให้คำปรึกษา แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่องค์กร และผู้อื่นได้					
5	ครูปฐมวัยมีการขยายผลเครือข่ายการพัฒนาการเรียนรู้ของตนเอง					
4.ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม (Team Work)						
1	ครูปฐมวัยทำงานร่วมกับผู้อื่นตามบทบาทที่ได้มอบหมาย					
2	ครูปฐมวัยมีการช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงานเพื่อไปสู่เป้าหมายความสำเร็จร่วมกัน					
3	ครูปฐมวัยให้เกียรติ ยกย่องชมเชย ให้กำลังใจเพื่อนร่วมงานในโอกาสที่เหมาะสม					
4	ครูปฐมวัยมีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาในสถานการณ์ต่าง ๆ					
5	ครูปฐมวัยแสดงบทบาทผู้นำและผู้ตามในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม					
6	ครูปฐมวัยมีส่วนร่วมกับเพื่อนร่วมงานในการสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมเพื่อการจัดการศึกษาให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
5.ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity)						
1	ครูปฐมวัยสนับสนุนและเข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพ					
2	ครูปฐมวัยเสียสละ อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ					
3	ครูปฐมวัยยกย่องชื่นชมบุคคลที่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพ					
4	ครูปฐมวัยยึดมั่นในอุดมการณ์ ปกป้องเกียรติและศักดิ์ศรีของวิชาชีพ					
5	ครูปฐมวัยมีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง ตรงต่อเวลา วางแผนการใช้จ่ายและใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด					
6	ครูปฐมวัยปฏิบัติตามตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และวัฒนธรรมที่ดีขององค์กร					
7	ครูปฐมวัยปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย					

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	และมุ่งพัฒนาการประกอบวิชาชีพให้ก้าวหน้า					
8	ครูปฐมวัยยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน และหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค					
9	ครูปฐมวัยปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสม					
10	ครูปฐมวัยมีการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วยเหลือ และไม่ เบียดเบียนผู้อื่น					
11	ครูปฐมวัยปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ และสถานการณ์					
12	ครูปฐมวัยปฏิบัติตนตามหลักครองตน ครองคน ครองงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานไปสู่ความสำเร็จ					

ด้านสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1.ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management)						
1	ครูปฐมวัยสร้าง/พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2561					
2	ครูปฐมวัยมีการประเมินการใช้หลักสูตรและนำผลการ ประเมินไปพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
3	ครูปฐมวัยมีการกำหนดการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล					
4	ครูปฐมวัยมีการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ของ ผู้เรียนอย่างหลากหลายเหมาะสมกับวัยและความ แตกต่างระหว่างบุคคล					
5	ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีระบบโดย บูรณาการอย่างสอดคล้องเชื่อมโยงกัน					
6	ครูปฐมวัยมีการนำผลการออกแบบการเรียนรู้ไปใช้ในการ จัดประสบการณ์ และเกิดผลกับผู้เรียนตามที่คาดหวัง					
7	ครูปฐมวัยมีการประเมินผลการออกแบบการจัด ประสบการณ์เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนา					

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน					
10	ครูปฐมวัยมีการใช้รูปแบบ/เทคนิควิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ					
11	ครูปฐมวัยใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายในการจัดการเรียนรู้					
12	ครูปฐมวัยใช้สื่อเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการจัดการเรียนรู้					
13	ครูปฐมวัยมีการออกแบบและสร้างเครื่องการประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมกับเนื้อหา กิจกรรม และผู้เรียน					
14	ครูปฐมวัยมีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตามสภาพจริง โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
15	ครูปฐมวัยมีการนำผลการประเมินการเรียนรู้มาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
2.ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน (Student Development)						
1	ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมแก่ผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน					
2	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมให้แก่ผู้เรียน					
3	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข					
4	ครูปฐมวัยมีการสอดแทรกความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทยให้แก่ผู้เรียน					
5	ครูปฐมวัยมีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย					
6	ครูปฐมวัยและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล					
7	ครูปฐมวัยได้นำข้อมูลนักเรียนไปใช้ช่วยเหลือ/พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านการเรียนรู้ ปรับพฤติกรรมเป็นรายบุคคล					

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8	ครูปฐมวัยมีการดูแล ช่วยเหลือนักเรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์					
3. ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management)						
1	ครูปฐมวัยมีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
2	ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดชั้นเรียน และมีส่วนร่วมในการ กำหนดกฎ กติกา ข้อตกลงในชั้นเรียน					
3	ครูปฐมวัยมีการตรวจสอบสิ่งอำนวยความสะดวกให้ มีความปลอดภัย และพร้อมใช้งานอยู่เสมอ					
4	ครูปฐมวัยมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของผู้เรียนเป็น รายบุคคลและเอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน					
5	ครูปฐมวัยมีการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนา ผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ					
4. ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research)						
1	ครูปฐมวัยมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเกี่ยวกับผู้เรียน ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา					
2	ครูปฐมวัยมีการเก็บรวบรวม จำแนกและจัดกลุ่มของสภาพ ปัญหาผู้เรียนแนวคิดทฤษฎี วิธีการแก้ไขปัญหาเพื่อสะดวก ต่อการนำไปใช้					
3	ครูปฐมวัยมีการประมวลผลและสรุปข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เพื่อแก้ไขปัญหามาในชั้นเรียน					
4	ครูปฐมวัยมีการจัดทำแผนการวิจัย และดำเนิน กระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบตามแผนการวิจัยที่กำหนด ไว้					
5	ครูปฐมวัยมีการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในกรณีศึกษา อื่น ๆ ที่มีบริบทคล้ายคลึงกัน					
5. ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำ (Teacher Leadership)						
1	ครูปฐมวัยมีการพิจารณาบทบาทตนเองเกี่ยวกับ พฤติกรรมที่แสดงออกมีวุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่ เหมาะสมกับความเป็นครู					

ข้อที่	รายการคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
2	ครูปฐมวัยมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น					
3	ครูปฐมวัยคิดริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง					
4	ครูปฐมวัยมีการพิจารณาไตร่ตรองความสอดคล้องระหว่างการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้					
5	ครูปฐมวัยมีการกำหนดเป้าหมายและมาตรฐานการเรียนรู้ที่ทำทหายความสามารถของตนเองแล้วปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จได้					
6	ครูปฐมวัยมีการให้ข้อมูลและข้อคิดเห็นรอบด้านของผู้เรียนแก่ผู้ปกครองอย่างถูกต้องและเป็นระบบ					
6. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ (Relationship & Collaborative–Building for Learning Management)						
1	ครูปฐมวัยมีการสร้างความสัมพันธ์อันดี และความร่วมมือกับชุมชน					
2	ครูปฐมวัยให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน					
3	ครูปฐมวัยมีการประสานให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา					
4	ครูปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมที่สร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีแก่ทั้งภาครัฐและเอกชน					
5	ครูปฐมวัยสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง: ขอความกรุณาท่านได้โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

1. ด้านสมรรถนะหลัก (Core Competency)

1.1 ด้านสมรรถนะมุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

.....

.....

.....

1.2 ด้านสมรรถนะการบริการที่ดี

.....

.....

.....

1.3 ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง

.....

.....

.....

1.4 ด้านสมรรถนะการทำงานเป็นทีม

.....

.....

.....

1.5 ด้านสมรรถนะจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

.....

.....

.....

2. ด้านสมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency)

2.1 ด้านสมรรถนะการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

2.2 ด้านสมรรถนะการพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

2.3 ด้านสมรรถนะการบริหารจัดการชั้นเรียน

.....

.....

.....

2.4 ด้านสมรรถนะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

.....

.....

.....

2.5 ด้านสมรรถนะภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership)

.....

.....

.....

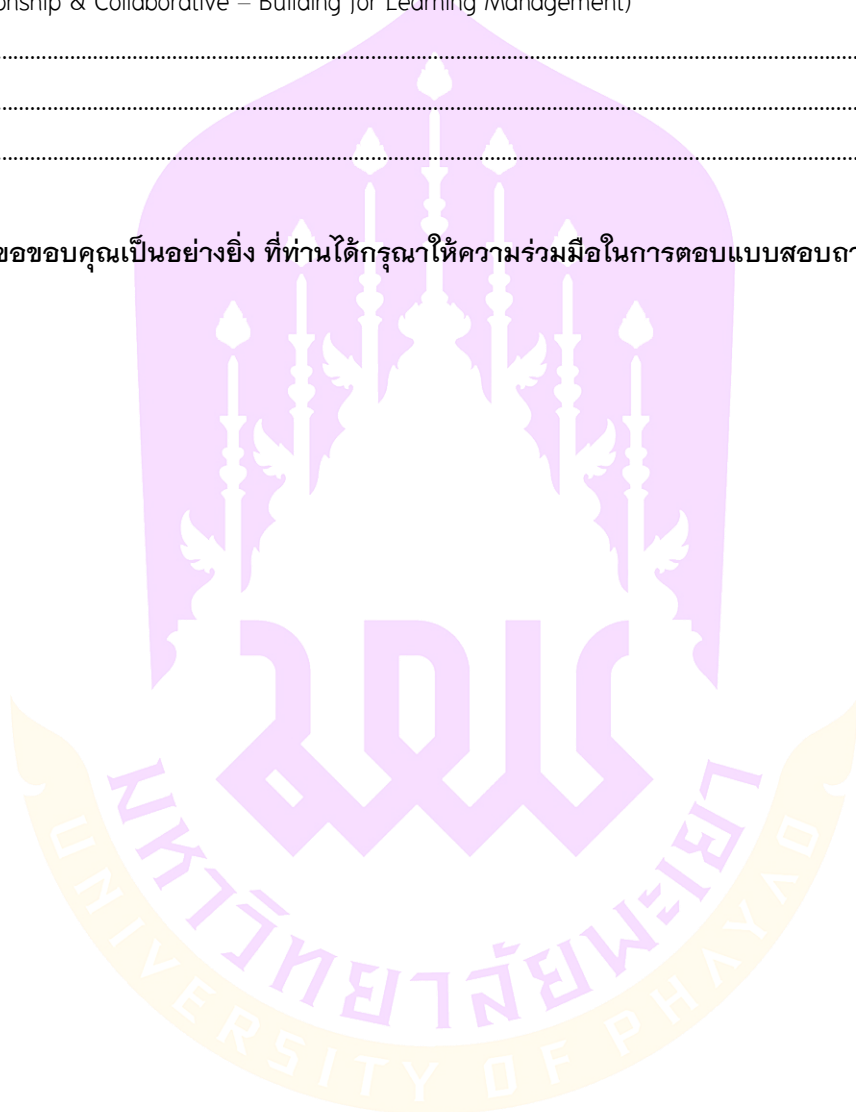
2.6 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้
(Relationship & Collaborative – Building for Learning Management)

.....

.....

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง ที่ท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวสายรุ้ง เหล็กแปง
วัน เดือน ปี เกิด	10 กุมภาพันธ์ 2522
สถานที่เกิด	เชียงราย
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2545 คบ. (การศึกษาปฐมวัย),สถาบันราชภัฏเชียงราย, เชียงราย
ที่อยู่ปัจจุบัน	66 ม.1 ต.ต้า อ.ขุนตาล จ.เชียงราย
ผลงานตีพิมพ์	ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สายรุ้ง เหล็กแปง (ผู้บรรยาย). (16 มิถุนายน 2561). การศึกษา สมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4. ใน การประชุมวิชาการ บัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 4 (หน้า 605–618). พะเยา: อาคารเรียนรวม (PKY) มหาวิทยาลัยพะเยา

